میلادی ۱۹۲۶ | مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی | هجری ۱۳٤

عینولر | | ادی الاٴخری - رجب

دینی تقویم

۳۱ | | ۳۰ ۲۹

۲۴	شنبه	9
۲۵	یکشنبه	10
۲۶	دوشنبه	11
۲۷	سهشنبه	12
۲۸	چهارشنبه	13
[illegible]	[illegible]نبه	14
[illegible]	جمعه	15
[illegible]	[illegible]	[illegible]

دینی بەیرەمله‌ر آیلی.

یال ئیتو کونلەری یولدزلی.

اون برنچی عینواردان بگرمی برینه قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۸—۲۵	۸—۲	۳—۵۱	٤—۲۲	۸—۲٦	۸—۲۰

۱[illegible] | ۷—۱۰ کون رجب باشی.

هر آغاچنڭ ييمشى بولا، كوڭلنڭ ييمشى بالادر. پيعمبر بر سوزى

اوكڠاى تقويم

هر آينڭ كونلرى آتنانڭ قايسى كونينه تـوغرى كيلگەنينى تابار نوچون، ١٩٢٦ نچى يل ئوچون نوبەندەگى جدولنى خاطره دفتر ڭزگه ياكى ئوستەل ئوستنه يازوب قويڭز.

عينوار	٠	ئييول	٦
فيورال	٣	آوغست	٢
مارت	٣	سينتەبر	٥
آپريل	٦	ئوكتبر	٠
ماى	١	نويەبر	٣
ئييون	٤	ديكەبر	٥

١٧ نچى ماى نى كونگه توغرى كيله؟ ماى توغرسندا برتورا. بوبرنى ١٧ گه قوشڭز. ئيندى ١٨ بولدى ١٨ ‌نى ٧ گه بولگز، ٤ آرتوب قالدى. بودورت جمعەدان باشلاب دورتنچى كوننى كورسەته. ئيندى جمعه دان باشلاب ساناب بارساڭز، دورتنچى كون «دوشنبه» بولا. فيورالنڭ ئيكيسى نى كون؟ فيورال توغرسندا (٣) تورا. ٣ + ٢ = ٥. بيش ييديگه بولنمى. ديمەككى، بوجمعه دان باشلاب بيشنچى كون «سهشنبه» بولا. ئييولنڭ برى قاى كون؟ ئييول توغرسندا (٦) تورا. ٦ + ١ = ٧. ييدينى ٧ گه بولسەڭ صفر قالا. ديمەككى بو پنجشنبه بولا. بولگەچ صفر قالدلمى، اول جمعەدان ئلكيگى كون (پنجشنبه) بولا.

هجرى ١٣٤٤ مسلمانلارنڭ مركز دينيه نظارتى ميلادى ١٩٢٦

رجب ٣٠

دينى تقويم

عينوار ٣١

٢	شنبه	16
٣	يكشنبه	17
٤	دوشنبه	18
٥	سەشنبه	19
٦	چهارشنبه	20
[illegible]	[illegible]ج نبه	*21
[illegible]	جمعه	*[illegible]

دينى بەيرەملەر آيلى.

يال ئيتوكونلەرى يولدزلى.

عينوار ٢١ ندە ئيلىچ لينين‌نڭ ئولگەن كونى.

٢٢ ندە نيكولاى حكومتى طرفندان ئشچيلەر آتلغان كون.

بگرمى برنچى عينواردان اوتوز برينه قدر.

قوياش چقا		قوياش باتا		كون اوزونلغى	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
[illegible]	٧—٤٦	٤—٨	٤—٤٢	٧—٥٣	٨—٥٦

برەو طب علمنی بلمی توروب طبیبلك ایتسه وەزیان کیترسه، اول شول کیترگەن زیانینی تولەرگە تیوشلیدر.

حدیث شریف.

عمر (رض) برەونڭ حیوانینی آلوب تورغان. بو حیوان نیچکدر یوك تاشیغانده ئولگەن. حیواننڭ ئییەسی خلیفەدەن حیواننی داولاغاچ، حضرت عمر حکم ئیتەر ئوچون مال ئییەسینه برەونی کورسەترگە قوشقان. مال ئییەسی ئوز طرفندان: «شریح حکم ئیتسون. مین آنڭ حکمینه راضی بولاچاقمن» دیگەن. شریح ئشنی تیکشرگەن صوڭنده، حضرت عمرگە: «حیواننی صاو سلامت کویونچه آلغانسڭ، ایندیسین مونڭ حقینی تولەرگە تیوشسڭ» دیب حکم ئیتکەن. خلیفه بو حکمگه راضی بولوب، عدل حکمگه بیك قوانغان و شریحنی قاضی ئیتوب بیلگیلەگەن.

حضرت ابوبکر بر آدمنڭ ئوزینه قبر حاضرلەگەنینی کورب: «ئوزیڭه قبر حاضر ئیتودەن آرتغراق، ئوزڭنی قبرگە حاضرلەرگە طرشو کیرەك» دیدی.

یاحشی کوڭللی بولماغان کشینڭ سوزینەده، ئشینەده ئشانورغه یاراماس. حضرت عمر (رض).

ئوتکەنلردەن عبرت آل، لکن کیلەچەکلەرگە عبرت بولما. آرسطو.

هجری ۱۳۴۴	مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی	میلادی ۱۹۲۶
رجب		عینوار
۳۰		۳۱

دینی تقویم

۹	شنبه	23
۱۰	یکشنبه	24
۱۱	دوشنبه	25
۱۲	سهشنبه	26
۱۳	چهارشنبه	27
۱۴	پنجشنبه	28
۱۵	جمعه	29

دینی بەیرەملەر آیلی.

جمعه کعبهٔ معظمه نڭ قبله ئیتوب بیلگیلەنگەن کونی.

یال ئیتو کونلەری یولدزلی.

برنچی فیۋرالدان اونبرینه قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۵۷--	۷--۲۷	۴--۳۰	۵--۲	۸--۳۳	۹--۳۵

مینم امتم مبارك امتدر. باشیمی خەبرلی یاكی صوگیمی، انسی بیلگیلی توگل. پیغمبریز.

هارون الرشید بر كوننی خورما آغاچی اوتورتوچی بر قارت عربنی كوروب. «خورما آغاچی قرق یلدان صوگغنا ییمش بیره باشلی، حالبوكی سینگ ئیكی - ئوچ كنه یل عمرنگ قالغان» دیر. عرب موگارغه قارشی: «بزدەن ئلك كیلگەنلەر بزنگ ئوچون خورما آغاچی اوتورتوب قالدرغانلار، مینده ئوزمدەن صونگ كیلەچەكلەرگە اوتورتوب قالدرامن» دیب جواب بیرگەن. بو جواب هاروننگ خوشینه كیتوب، عربكه بایتا قمنا احسان قیلغان. عرب تشكر ایته. هارون تشكرنگ سببنی سوراغاچ، عرب: «هەر كمنگ اوتورتقان خورما آغاچی قرق یلدان صوگغینا ییمش بیره باشلی. مین ئیسه بو گون اوتورتدم، بوگون ییمشینی آلدم، شونگ ئوچون تشكر ئیتەمن» دیگەچ، هارون تاغیدە احسان قیلغان. عرب دە یاڭادان هارونغه تشكر ئیتكەن. ئیندی هارون بو صوگغی تشكرنگ سببنی سوراغاچ، عرب: «هەر كم اوتورتقان آغاچینگ خورماسینی یلده بر گینه مرتبه آلا، ئه مین بر كونده ئیكی مرتبه آلدم» دیگەن. هارون الرشید اوشبو عربنگ تابقرلغینه حیران بولوب: «یوز مرتبه احسان ئیتسەم، یوزسینەدە بر سبب تابوب تشكر ئیتەچەك» دیب ئوز یولینه كیتوب بارغان.

زور ئشلەرنی چدام و صبرلی كشیلەرگنه باشقارالار. حضرت ابو بكر (رض)

رجبنگ اون بیشنچی كونی كعبهٔ معظمەنگ بارچا مسلمانلارغه قبله ئیتلوب بیلگیلەنگەن كونیدر.

مجری ١٣٤٤ — مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی — میلادی ١٩٢٦

رجب — عینوار-فیورال

دینی تقویم

٣٠ — ٣١ — ٢٨

١٦	شنبه	30	دینی بەیرەملەر آیلی.
١٧	یکشنبه	31	
١٨	دوشنبه	1	بال ئیتوکونلەرێ یولدزلی.
١٩	سەشنبه	2	
٢٠	چهارشنبه	3	برنچی فیورالدان اون برینه قدر
[illegible]	[illegible]جشنبه	4	
[illegible]	[illegible]معه	5	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٧—٥٧	٧—٢٧	٤—٣٠	٥—٢	٨—٣٣	٩—٣٥

فیورال باشی دوشنبه کون

کورشیسی آچ بولوبده، ئوزی تویونغان کمسه مؤمن توگلدر.

پیغمبریز.

کم ء بلی؟

عالملەردەن برەو تیرەزە تو بندە اوتورغاندە ئورمە کوچنك برچبننی ئلەکترگەنینی کورە. ئورمە کوچکە کوزی توشکەن مەچی عالمنك قوچاغندان آتلوب چغادە، ئورمەکوچنی توتا. عالم پسیگە آچولانوب برنی قونـدروینە، پسی آچق تیرەزەدەن سیکروب باقچاغە توشە. باقچاچینك ئتی مەچینی بوتارلاب تاشلی. کورشسینك مەچسینی ئوترگەنینی کورب، باقچائییەسی ئتنی بووب ئرغتا. عالمدە ئتنك گناهسزغا ئوترلگەنینی کورب باقچاچیغە هجوم ئیتە. شول وقت باقچاچی سالتن قانلیلغینی ساقلاب: «کورشی! چبننی ئورمەکوچ، ئورمەکوچنی مەچی، مەچینی ئت، ئتنی مین ئوتردم. ئیندی سین مینی ئوترە چەك بولساك. بوناچارئش ئوزلکسز یالغانوب کیتە چەکدر. بزکشیلەر بیرئوستندەگی فسادنی بتروبرلە بویورلغانلمزدان، بویالغانوب کیتکەن ناچارلقنی شوشی یردە طوقتاتوب قالدریق.» دیگەن. فتنە شـو- شینك برلە باسلغان.

دنیادە کوب نەرسەلەر امید ئیتەسك. حالبوکی کیچ ئینگەچ، کیلەچەك تاڭغا قدریەشەوگە ئشانچ یوقدر، نی‌قدر تاب تازا کشیلەربردە آوررسز - نیسز ئولوب‌کیتەلەر، وەنی چاقلی آورولار اوزاق وقتلاریە شیلەر. نی‌قدریەشلەر کیچە وەکوندوزلەرگە طنچقنا کرەلەر، حالبوکی آلارنك کفنلەری توقولغان بولوب، آگاردان خبرلەری یوقدر.

حضرت علی (رض).

دینی تقویم

٢٣	شنبه	6	دینی بەیرەملەر آیلی.
٢٤	یکشنبه	7	چهارشنبه رجب یگرمی یدیسنده اسراء و معراج
٢٥	دوشنبه	8	یال ئیتو کونلەری یولدزلی.
٢٦	سەشنبه	9	
٢٧ (	چهارشنبه	10	اون برنچی فیورالدان یگرمی برینه قدر.
٢٨	پنجشنبه	11	
[illegible]	جمعه	12	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٧—٣٧	٧—٥	٤—٥٢	٥—٢٢	٩—١٥	١٠—١٧

يا ربم! ياراتلمشمنى ماتور قيلغانڭ كبى، قلقمنى ده كورگەم قيل.

پيغمبربز.

حضرت عمر مدينەده بر محتاج صوقر قارچقغه كيچلەرده باروب ياردەم ئيته ئيكەن. كوب وقت ئوزنـدەن ئلك ئيكنچى بر كشى كيلوب، قارچقنڭ حاجەتلەرينى ييتشەروب كيتكەنين كورگەن. بر كون بو ميندەنـده ئلك ييتشوچى كم ئيكەن ديب ساقـلاب تورا ئيكەن، نى كوزى برله كورسون خليفه ئوزى كيلب يـاردەم ئيته ئيكەن. حضرت عمر: «محتاجلارنى بو قدر قايغرتوچى كم ئيكەن دى تورغان ئيدم مونداغا ابو بـكر ييتشه ئيكەن» ديمشدر.

ابو بكر (رض) خالد بن الوليد نى صوغشقه ييبەرگەنده: «تركلك تلەسەڭ، ئولمدەن قورقما» ديگەن.

معراج پيغمبربز مكەده وقتنى هجرتدەن بر يل يارم ئلك واقع بولمشدر. رسول‌الله اوشبو كيچەده كوكـكه آشوب معنويات عالمى برله تانشقان وه شول زمان بيش وقت نماز فرض ئيتلـگەن. اسرا پيغمبربزنـڭ كعبەدەن قدس شەهەرندەگى بيت المقدس مسجدينه بارو واقعەسى بولغان كيچەدركى، اوشبو كيچەنى ايزگو عمللر برله اوندرو تيوشدر.

میلادی ۱۹۲۶ مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی هجری ۱۳٤٤

فیورال رجب ـ شعبان

۲۸ ۲۹ ۳۰

دینی تقویم

۳۰	شنبه	13	دینی بەیرەملەر آیلی.
۱	یکشنبه	14	
۲	دوشنبه	15	یاڵ ئیتوکونلەری یولدزلی.
۳	سهشنبه	16	
۴	چهارشنبه	17	
[illegible]	پنجشنبه	18	
[illegible]	جمعه	19	

اون برنچی فیورالدان یگرمی برینه قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۷—۳۷	۷—۵	٤—۵۲	۵—۲۲	۹—۱۵	۱۰—۱۷

یکشنبه شعبان باشی

بر مسلماننی آلداوچی، یاکی آنی زیانلاندروچی، یاکی آگاهغه حیله قوروچی بزدەن توگلدر.

پیغمبریز.

بر کوننی حضرت عمر صحابەلەرینی قوناققه چاقروب، آلار برله اوزاق سویلەشوب اولتورغان وە مجلس کوگللی اوزغان. شول وقت صحابەلەردەن برەو: «یا عمر! گوزەل مجلس بولدی. هەر کون چاقروب، شوشیلای اولترشساق نیچك بولور؟» دیدگندە، حضرت عمر: «بولماس. رسول الله هەمدە ابو بکر وقتلارینی مجلسلەردە سویلەشوب توگل، بەلکی خلق نڭ کیرەك یاراقلارینی قاراب، ئش ئشلەب، عبادت قیلوب ئوتکەرەلەر ایدی» دیمشدر.

هەر نەرسەنڭ بر آفتی بار. غیبت سویلەوچیلەر، باشقالارغە تل اوزاتوچیلار ملتنڭ بر آفتیدر. بو ئش مسلمانلار آراسندا بولغان الفت و محبتنی کیمتەدر. حضرت عثمان (رض)

دنیادە عبرت آلورلق نەرسەلەر کوب بولسادە، لکن عبرتلەنوچیلەر اول قدر کوب توگل. دنیادە توروب عبرتلەنمەگەن کشینی عقللی لاردان حسابلارغە یاراماس. حضرت علی (رض).

شعبان ۳۰

دينی تقويم

فيورال ۲۸

۷	شنبه	20
۸	يكشنبه	21
۹	دوشنبه	22
۱۰	سهشنبه	23
۱۱	چهارشنبه	24
۱۲	پنجشنبه	25
۱۳	جمعه	26

دينی بەيرەملەر آيلی.

يال ئيتو كونلەری يولدزلی.

يگرمی برنچی فيۋرالدان برنچی مارتقا قدر.

قوياش چغا		قوياش باتا		كون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۷—۱۷	۶—۴۱	۵—۱۲	۵—۴۳	۹—۵۹	۱۱—۲

كورمشكەندەگى باتر باتر نوگل. أچو وقتلەدە ئوزينە ئيبە بولغان كمسە باتردر.

حديث شريف.

بر كون وزير مهلب بيك شب كيوملەر آستندا ئريلەنوب يورگەندە، باتر حكيملەردەن برسى اوچراب: «بو تاغى نيندەى يوروش ئيندى!» ديدگندە، مهلب: «سين مينم كم ئيكەنمنى بلەسگمى؟» ديب سوراغان. حكيم: «بيك بلەم، سينكڭ باش ياراتلشڭ بر تامچى صو بولوب، ئيڭ صوڭغى حالڭدە قورتلارغە آزق بولو» ديمشدر.

دنيادە ئيڭ ئيسكى غەزينە پيكين شەهەرندە چغا تورغان «چينغ - پاو» غەزيتەسيدر. مونڭ چغا باشلاغانينە مڭ بلدان آرتغراقدر.

كوب كشيلەر اوزوب تورغان زمانني عيبليلەر، حالبوكى زمان هيچدە ئوزگەرميدر. كيچە هامان بز بلگەندەگيچە ئوتوب، كوندوزلەرى قاباتلانوب تورالار. كوك بزدەن ياغمورينى كيسمەگەنى كبك، قوياش و آيدا نوتتماغانلاردر. زمانڭ ئوتشينى خورلاغان كشيگە شەنى ئەيت: «سين (زمانني عيبلەوڭ برلە) زمانغە ظلم ئيتەسڭ، (ناچارلقلارغە كشيلەر سبب بولغانلقدان) بو حقدە سين آلارني خورلا. حضرت على (رض).

هجری ۱۳٤٤	مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی	میلادی ۱۹۲٦
شعبان		فیورال-مارت
۲۹		۲۸ ۳۱

دینی تقویم

۱٤	شنبه	27	دینی بەیرەملەر آیلی.
۱٥ ☾	یکشنبه	28	یکشنبه شعبان اون بیشنده «برائت».
۱٦	دوشنبه	1	یال ئیتوکونلەرێ یولدزلی.
۱۷	سهشنبه	2	
۱۸	چهارشنبه	3	برنچی مارتدان اون برینه تاڭ
۱۹	پنجشنبه	4	
٢٠	جمعه	5	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٦—٥٥	٦—١٧	٥—٣١	٦—٢	١٠—٣٦	١١—٤٥

دوشنبه کون مارت باش...

الوغلاربرله اوترداش بولگز، عالملەردەن سوراشگز، حکیملەرگه قاتناشگز.

پیغمبرىز.

حیات.

بوران بوران یاوا قار، صووق جیللەرئیسەدر،
یراق یولدان کیله کاروان قالا ئز.

هامان یاوا یاباقار؛ بتون یولنی کیسەدر.
کیرەکلەری بتمیدر، کونی تونی حیاتڭ،

بلنمیدر، چابوب قایا کیته بز،
طنش بنه ییتمیدر، طوکوب قالا قاناتڭ.

ژرفی.

برائت «آرنو» دیگەن سوزبولوب، اوشبو برائت کیچه سی دعالارنڭ مقبول بولاتورغان وه یاخشی بندەلەرنڭ گناهلارندان آرنو کیچەسیدر.

هجری ۱۳٤٤ — مسلمانلارنڭ مركز دينيه نظارتی — میلادی ۱۹۲٦

شعبان ۲۹ — مارت ۳۱

دینی تقویم

۲۱	شنبه	6	دینی بەیرەملەر آیلی.
۲۲	یکشنبه	7	
۲۳	دوشنبه	8	یال ئیتو کونلەری یولدزلی.
۲۴	سهشنبه	9	۱۲انچی مارتده پاتشا حکومەتی بترلگەن کون.
۲۵	چهارشنبه	10	اون برنچی مارتدەن یکرمی برینه قدر.
۲۶	پنجشنبه	11	
[illegible]	جمعه	*12	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٦—٣٠	٥—٥٢	٥—٥٢	٦—٢١	١١—٢٢	١٢—٢٩

ھەر نەرسەنىڭ آچقچى بار. جننتنىڭ آچقچى مسكين وفقيرلەرنى سۆيودر.

پيغمبرمز.

بركرن افلاطون حكيمگە: «دشمنلارگز سزنىڭ حقگزدا بيك ناچار سوزلەرسويلىلەر» ديگەنلەر. افلاطون. «ئديە، تلەگەنچە سويلى بيرسونلەر. موندان صوڭ مين شوندى بربولدا بولاچاقمن كى، هيچ كم آلارنىڭ سوزلەرينە ئشانماس» ديمش. بركوننى افلاطوننىڭ دوستلارندان برسى يەنەدە ناچار يولدا تلگەآلنوينى خبر بيرگەچ، افلاطون: «اول سويلەوچى احتمال مينده برەر يارامالسداى ئش كورگەندر، يوق ئيسە آلاى ئيتمەس ئيدى» ديب جواب بيرگەن.

محنتى كندينە ذوق ايتمە در عالمدە هنر

غم وشادىٴ فلك بويلە كلير بويلە كيدەر.

حضرت عمر (رض) ابوموسى الاشعرى حضرتلەرينە يازغان بر خطندە صبر توغريسندا شولاى ديگەن: «سزگە صبربرلە بويورام. صبر ئيكى تورليدر: برسى، بلا وقضالارغە توزودركى، گوزە لدر؛ ئيكنچيسى، اللهنىڭ طيغان وەحرام قيلغان نەرسەلەرينە صبردركى، ئلكسندەندە ياخشيراقدر.

هجری ١٣٤٤ | مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی | میلادی ١٩٢٦

شعبان - رمضان | مارت

٣٠ ٢٩ | ٢٨

دینی تقویم

٢٨	شنبه	13	دینی بەیرەملەر آیای.
٢٩	یکشنبه	14	دوشنبه استقبال رمضان.
١	دوشنبه	15	یال ئیتوکونلەری یولدزلی.
٢	سەشنبه	16	١٨نچی مارتده پاریژ کامموناسی هم باشقرد عسکرینڭ شورالار حکومتی یاغینه چغو کونی.
٣	چهارشنبه	17	یگرمی برنچی مارتدان برنچی آپریلگه قدر.
٤	پنجشنبه	*18	
٥	جمعه	19	دوشنبه رمضان باشی

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٦—٤	٥—٢٧	٦—١٤	٦—٤٠	١٢—٩	١٣—١٣

بر نه‌رسه‌نی بلراتوولك، سینی صوفرایتا و ساكراولاندرادر.   پیغمبربز.

ابن أبی لیلی نك كوز آلدنده برمو، ئونوب باروچی بوكده‌ن رمان اوغرلاب آلدی ده شونده بولغان بر فقیرگه صدقه ئیتوب بیردی. ابن أبی لیلی معلوم آدمنی یانینه چاقروب: «قارنداش! كشی مالینی اوغرلاب صدقه بیروده نی معنی بار؟» دیدگنده اوغری: «اوغرلاماقم اوساللق بولسه، قرآن حكمینه كوره آنك گناهی بر گنه ئولوشدر، أما صدقه بیرویم ئیزگولك بولوب، آنك ثوابی اون ئولوشدر. اوشبو اون ئولوش ثوابنك بر ئولوشی ئیله گناهنی بتروب، توقز ئولوش ثوابلی بولوب قالاچاقمن. تابوشلی بولدم توگلمی؟» دیب جواب بیرمش. ابن أبی لیلی: «اوغرلاوك ئوچون بر گناه بولسا، اوغرلاغان مالدان بیرگن صدقه‌ك قابول بولمادی ده بر نه‌رسه‌سز قالدك!» دیمش.

استقبال رمضان. رمضان آینی قارشی آلو كیچه‌سیدر. اوشبو كیچه‌ده رمضان كبی مبارك بر آیغه كیلوب اولاشقانلق ئوچون الله‌غه شكر قیلنور. مسلمان اوشبو آی ئچنده ئوزینك نفسینی تربیه‌له‌ب، جانینی دنیانك بلچراقلقلارندان آرتوب، الله‌غه و معنویات عالمینه باغلانشینی كوچه‌یترگه طرشو تیوشدر.

هجری ١٣٤٤ مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی میلادی ١٩٢٦

رمضان مارت

٣٠ ٣١

دینی تقویم

٦	شنبه	20	دینی بەیرەملەر آیلی.
٧	یکشنبه	21	
٨	دوشنبه	22	یال ئیتو کونلەری یولدزلی.
٩	سهشنبه	23	
١٠	چهارشنبه	24	
١١	پنجشنبه	25	
[illegible]	جمعه	26	

یگرمی برنچی مارتدان برنچی آپریلگه قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٦—٤	٥—٢٧	٦—١٤	٦—٤٠	١٢—٩	١٣—١٣

پیغمبر صلی الله علیه وسلم بالالار یانندان اوزعاندا، آلارغه سلام بیره ئیدی.

حدیث شریف.

مسلمانلارنڭ مالینی طوتوغه ساقلق

بر وقت حضرت ابو بکرنڭ خاتونی حەلوا آشارغه قزعوب، بیت المالدان کیلگەن وظیفه (ژالونیه) لارینڭ بر آزینی چغمدان آرتدروب جیبا بارغان ئیکەن. بر آز وقتدان صوڭ، جییلغان آقچاغه خاتونی حەلوا آلورغه تلەگەن. حضرت ابو بکر آقچانی آلوب بیت المالغه تاپشرغاندە: «بز کون ئیتەرلك گنه وظیفه آلورغه بولغان ئیدك. وظیفەبز کون ئیتەرلك دەن آرتوب کیتکەن ئیکەن» دیب خاتونی جیغان مقدارنی وظیفه سندان کیمتکەن و شول وقتقه چاقلی آرتق توتولغان چغملارنی ئوز مالندان تولەمشدر.

ئەی گناه ئییەسی! امیدڭنی ئوزمه؛ چونکی الله تعالی رحمتلیدر، رحمتلی دغی حاضرلکسز یولغه چقما چونکی، یول فورقنچلیدر، فورقنچلی.
حضرت علی (رض).

هجری ١٣٤٤ — مسلمانلارنڭ مركز دينيه نظارتى — ميلادى ١٩٢٦

رمضان — مارت - آپريل

دينى تقويم

٣٠ — ٣١ ٣٠

١٣	شنبه	27	دينى بەيرەملەر آيلى.
١٤	يكشنبه	28	
١٥	دوشنبه	29	بال ئيتو كونلەرى يولدزلى.
١٦	سهشنبه	30	
١٧	چهارشنبه	31	برنچى آپريلدەن اون برينه قدر.
١٨	پنجشنبه	1	
[illegible]	جمعه	2	

قوياش چقا		قوياش باتا		كون اوزونلغى	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٥—٣٥	٥—٣	٦—٣٥	٦—٥٨	١٣	١٣—٥٥

بنجشنبه آبريل باشى

خلقنڭ فایدا لانغان آغاچن کیسوچینی الله تعالی یوز توبه‌ن جهنمگه آتاچاقدر.

حضرت پیغمبر.

برەو عمروبن عبیدنڭ ئیشگینی قاققاچ، عمرو: «کم آنده؟» دیب سوراغان. قاغوچی: «مین» دیب جواب بیرگه‌ن ئیکه‌ن، عمرو: «مین بلگه‌ن کشیلەر آراسنده اسمی «مین» دیگه‌ن برەونیده بلمیم» دیگه‌ن.

قویاش یاکی آی توغان وقتدا غینه توتولادر. لکن آی، طولی بولغان وقتدان باشقا چاقده توتلمیدر.

قای برکشیلەر جنتکه قزیغوب عبادت قیلالار. بوئیسه سەوده گەرلەر عبادتیدر. بعضیلار جهنمدەن قورقوب عبادت ئیتەلەر، بوئیسه قللار عبادتیدر. قای برەولەرده الله نڭ بیرگه‌ن نیعمتلەرنه شکر ئیتوب عبادت قیلالار، بوسی ایندی هر (ئیرکلی) کمسەلەرنڭ عبادتیدر.

حضرت علی (رض).

چونکی بلدڭ مؤمنڭ قلبنده برالله وار،

نیچون عزت ایتمه‌دڭ اول بیته کیم الله وار؟!

هەر نه وار آدمده وار آدمدن ایسته حقی سن!..

اولما ابلیس شقی، آدمده سرالله وار!..

هجری ۱۳٤٤ — مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی — میلادی ۱۹۲٦

رمضان — آپریل

دینی تقویم

۳۰ — ۳۰

۲۰	شنبه	3	دینی بەیرەملەر آیلی.
۲۱ (	یکشنبه	4	یکشنبه فتح کونی.
۲۲	دوشنبه	5	
۲۳	سەشنبه	6	یال ئیتوکونلەرێ یولدزلی.
۲٤	چهارشنبه	7	
۲٥	پنجشنبه	8	
[illegible]	جمعه	9	

برنچی آپریلدەن اون برینه قدر

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٥—۳٥	٥—۳	٦—۳٥	٦—٥۸	۱۳	۱۳—٥٥

عمر (رض) خلیفه بولغاندان صولک منبرده خطبه سویله‌ب: « مینده برمر توزلی چالشلق کورسه‌گز، توزه تووگزنی ئوتنه‌م » دیگه‌ن ئیدی؛ شول سوزنی ئیشتو بـرله بر عرب سیکرب توردیده قلچینی کورسه‌توب: « ئه‌گه‌رده چالشلق کورسه‌تسه‌لک، مونه شوشی قلچ برله‌توزه‌ بتربز » دیدی. الوغ خلیفه موکا رغه قارشی : « الله غه‌شکر، ئه‌گه‌رده عمر بالغش بولغه کرسه، مسلما نلار آراسنده قلچلاری برله آنی حق بولغه کوندرردە‌ی کشیله‌ر بارئیکه‌ن! » دیدی.

پیغمبربز مدینه، منوره گه کوچکه‌نده‌ن ۸ نچی یل ۲۱ رمضانده مکه٬ مکرمه مشرکله‌رقولندان مسلمانلارقولینه کیچکه‌ن. اوشبو کوننی « فتح مکه‌. مکه آلنو » کونی دیب یوریته‌له‌ر.

هجری ١٣٤٤ مسلمانلارنڭ مركز دینیه نظارتی میلادی ١٩٢٦

شوال آپریل

دینی تقویم

٢٩ ٣٠

٤	شنبه	17	دینی بەیرەملەر آیلی.
٥	یكشنبه	18	
٦	دوشنبه	19	یال ئیتوكونلەری یولدزلی.
٧	سهشنبه	20	
٨	چهارشنبه	21	یكرمی برنچی آپریلدەن برنچی مایغه قدر.
٩	پنجشنبه	22	
١٠	جمعه	23	

قویاش چغا		قویاش باتا		كون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٤—٤٤	٤—١٨	٧—١٥	٧—٣٦	١٤—٣١	١٥—١٧

طنچلق برله سلامەتلك ئیکی نعمتلەردرکی، کوب کشیلەر آلارنڭ قدرینی بلمیلەر.

حضرت پیغمبر.

حضرت ابو بکر خلیفه بولغاچ، بر خاتوننڭ: «ابو بکر خلیفه بولغان. ئیندی بزلەرگه باردەم ئیتشمەز. بزنڭ بومشلاربزنی قایعرتشماس» دیگەنینی ئیشتوب، حضرت ابو بکر: «خلیفه بولسامده سزگه بولشلق قیلورمن. خلیفه بولو مینم طبیعتمنی، خلقمنی ئوزگەرتمەس دیب الله تعالی دان امید ئیتەمن» دیمشدر.

کیل ئی آزاده بول همت بلەن یار

طمع زندانیغه بولما گرفتار.

ثبات العاجزین.

عید فطر مسلمانلار بر برسی برله کورشوب شادلقنی اورتاقلاشماق، زیارتقه باروب هەر کمنڭ بر کونی شول قارا بیرآستینا کرەچەگینی اوبلاب عبرتلەنمەك، فقیر وه ئوکسوزلەرنی سویندرمك، آراده بولغان دشمانلقلارنی کیچرشمەك، قسقاسیغینا بر آی بویینا تربیه قیلنغان نفسنڭ عالیلگینی ئش برله کورسەتمەك کونیدر.

دینی تقویم

۱۱	شنبه	24	دینی بەیرەملەر آیلی.
۱۲	یکشنبه	25	
۱۳	دوشنبه	26	یال ئیتو کونلەری یولدزلی.
۱۴	سهشنبه	27	
۱۵	چهارشنبه	28	یگرمی برنچی آپریلدەن برنچی مایغه قدر.
۱٦	پنجشنبه	29	
۱۷	جمعه	30	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٤—٤٤	٤—۱۸	۷—۱۵	۷—۳٦	۱٤—۳۱	۱۵—۱۷

بولو بر قومنی سویسه، الله تعالی آنی سوار بوله بولغنده قویارور.

حدیث شریف.

مصر والیسی (غوبیرناتوری) عمر و بن العاص نڭ اوغلی بر قبطی نی قامچی برله صوقغان بولغان. اوشبو خبر حضرت عمرگه ئیرشدکده، آتالی اوغللی هەر ئیکسینی مدینەگه چاقرتوب، ئوز کوذ آلدندا قصاص قیلدرغان و عمر بن العاص غه: «بو آدەملەر آنالارندان آزاد بولوب توغانلار ئیدی. سز نی دیب آلارنڭ ئیرکلەرینی آلاسز» دیب آچولاندی.

اورنا زورلقداغی باشلی کشبده بکرمی ئیکی مڭ بورتوك چاماسی چەچ بولا.

دنیا بوغالا تورغان کولەگه، یاکی بر کیچ قونوب کیتکەن قوناق، یاکی یوقلاوچینڭ کورگەن توشی یاخودده کوك چینده بالتراغان یەشن کیبدر. ئەی دنیا برله شغللەنوچی! بنمز توگەنمەز آرزولارڭ سینی آلدیلار، ئولوم کینەتدەن کیله، قبر ئیسه ئشلەگەن ئشلەرنڭ ساندغیدر.

حضرت علی (رض).

هجری ۱۳٤٤ — مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی — میلادی ۱۹۲٦

شوال — مای

دینی تقویم

۲۹ — ۳۱

۱۸	شنبه	1*	دینی بەیرەملەر آیلی.
۱۹	یکشنبه	2	
۲۰	دوشنبه	3	یال ئیتوکونلەری یولدزلی.
۲۱	سەشنبه	4	برنچی مای بین‌المیلل ئشچیلەر کونی.
۲۲	چهارشنبه	5	
۲۳	پنجشنبه	6	
۲۴	جمعه	7	

برنچی مایدەن اون برینە قدر

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٤—۲۱	۳—۵۹	۷—۳۵	۷—٥٤	۱٥—۱٦	۱٥—٥٥

* شنبه مای باشی.

نكاحنىڭ خيرليسى، ييڭگليدر. حضرت پيغمبر.

بر وقت حضرت عمر، عبدالرحمن بن عوفدەن بورچقا يوز ئيلـلى صوملاب آقچا صورادغـنده، عبدالرحمن: «خزينـه ئوز قولڭزده، شوندانقينا آلوب تـورساڭز يارامامسى؟» ديدگنده، حضرت عمر: «تـقدير ييتوب ئـولوب كيتسەم، بو آقچانى عمر ميراثندان آلميز ديب شول كوبونچه قالدررلارده، قيامت كونـنى ميڭگا حيساب بـبيرەسى بولور ديب قورقام. سين مالنىڭ قدرينى بله تورعان كشى بولغانلغڭدان ميندە قالدرمازسـڭ، وارثلارمدان بولساده كيلوب آلورسڭ ديب اويليم» ديمشدر.

قايغو و ئچ پوشو ئشسز كشيلەردەگنەبولا تورغان صفتدر. حضرت على (رضه).

يايار اويله فنالق كم أقارب،
حيا ئەيلەر آنى ياپماز أجانب.

تورکیچه آى اسملەرى

آقپان ـ عينوار. ناوروز ـ فيبرال. آز ـ مارت. اوت جاقماس ـ آپريـل. كوكوك ـ ماى. چلده ـ ئيبون. سارچا ـ ئيبول. قر كويـەك ـ آوغست. ميزام ـ سينتەبر. قاراچا ـ ئوكتەبر. قازان ـ نويەبر. قاڭـنار ـ دبكەبر.

هجری ۱۳۴٤ | مسلمانلارنڭ مركز دينيه نظارتی | میلادی ۱۹۲٦

شوال - ذو القعده | مای

۲۹ ۲۹ | ۳۱

دینی تقویم

۲۵	شنبه	8	دینی بەیرەملەر آیلی.
۲٦	یکشنبه	9	
۲۷	دوشنبه	10	بال ئیتو کونلەری یولدزلی.
۲۸	سەشنبه	11	
۲۹	چهارشنبه	12	اون برنچی مایدەن یکرمی برینە قدر.
۱	پنجشنبه	13	
۲	جمعه	14	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۳—۵۹	۳—٤۳	۷—۵۵	۸—۱۰	۱۵—۵۸	۱٦—۲۷

پنجشنبە ذوالقعدە باشی

خطئه قارشی جواب یازو، سلامنی قایتارو شیکللی ئوك بورچدر.

حدیث شریف.

وعظ

واعظلاردان برءو هارون الرشیدکه: «ئه‌ی مؤمنله‌رنك أمیری! سزگه بر آز ئوگتله‌رم بار. لکن بر آز قاتیراق، چداردای بولساکز سویلیم» دیدگنده، هارون الرشید: «بیك یاخشی، یومشاقلق برله سویلیسی بولساك، طڭلارمن. یوق ئیسه ئوگتنك نیچ‌ك بولورغه تیوش ئیکه‌نینی سیڭا کیره‌گنچه آڭلاتورمن. چونکی سین موسی علیه السلامدانده ئوستون بولماغانك کبی، مینده فرعونده‌نده یامان توگلمن. الله تعالی حضرت موسی غاده فرعوننی یومشاق سوز برله توغری یولغه ئونده‌رگه بویورغان ئیدیُ» دیمشدر.

دوا سینك ئوزكده‌در، نبك سبن آنی طوُیمیسك غنا. شولای اوق چیرده سینك ئوزكده بولوب، آنی کوره‌گنه آلمیسك. سبن ئورگنی کچکنه‌گنه بر ئه‌ییر دیب ئیسه‌بلیسك، حالبوکی بتون جیهان سینده‌در. سبن شونداى بر آچق کتابسك‌کی، آنك حرفله‌ری برله یه‌شرن سرله‌ر ئوستکه چغادر (موندا‌غی حرفله‌رده‌ن مراد کشیده‌گی أعضا، تویغولار وه عقللر). ئیندی سینك یوللارکده یازیلغان نه‌رسه‌له‌رده‌ن خبر بیرو ئوچون، طشداغی نه‌رسه‌له‌رگه حاجت یوقدر. حضرت علی (رض).

هجری ١٣٤٤
ذوالقعده
٢٩

مسلمانلارنڭ مركز دينيه نظارتی

دينی تقويم

ميلادی ١٩٢٦
مای
٣١

٣	شنبه	15	دينی بەيرەملەر آيلی.
٤	يكشنبه	16	
٥	دوشنبه	17	يال ئيتوكونلەری يولدزلی.
٦	سهشنبه	18	
٧	چهارشنبه	19	يكرمی برنچی مايدەن برنچی ئيبونگه قدر.
٨	پنجشنبه	20	
٩	جمعه	21	

قوياش چغا		قوياش باتا		كون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٣—٤١	٣—٣٢	٨—١٣	٨—٢٤	١٦—٣٤	١٦—٥٢

سزنڭ خیرلره‌ککز، ئوی جماعتله‌رینه خیرلی بولغانکزدر.

حدیث شریف.

عدالت

بر وقتنی منصور خلیفه مدینهٔ منوره‌گه کیله. خلیفه‌نڭ کیلگه‌نینی ئیشتوب، یوک تاشوچیلار (حمال لار) خلیفه ئوستند. حقلاری قالدانقنی بلگرتوب قاضیغه شکایت ئیته‌لر. قاضی (محمد بن عمدان طلحمی) ئوزینڭ سرکاتبنه یازو بیروب، خلیفه‌نی محکمه‌گه آلوب کیلورگه قوشا. منصور خلیفه یازونی آلوب، قاضینڭ مه‌حکمه‌سینه کیله، لکن محکمه‌ده هیچ کم عاده‌تده خلیفه‌گه کورسه‌تیله تورغان حرمتنی کورسه‌تمی. اول شکایتچیله‌ر برله برگه قاضینڭ حضورنده عادی بر آدم کبی اوتورا. قاضی تفتیشنی تمام ئیتوب خلیفه‌نڭ ضررینه حکم چغارا وه یوک تاشوچیلارنڭ آلاچاقلارینی خلیفه‌گه توله‌رگه قوشا. خلیفه ئوستینه یوکله‌تلگه‌ن بورچنی ئوته‌ب، قاضیغه رحمت اوقوب چعوب کیته.

ئه‌ی دنیاده بولغانچقسز صافلق ئزله‌وچی! سین بوقنی ئزلیسڭ موگارغه موفق بولا آلمازسڭ. سین عمر یتکه‌ن صابون یاخشی برله یامان وه ییگتلك برله آورلقنی صنایاچاقسڭ. دنیاده ضررسز فایداغه نیچك ئیرشماکچی بولاسڭ کی، دنیا فایدا برله زیان ئوچون یاراتلمشدر. قورقاقلق عادللکدر، ئشله‌رگه ییلتنوده الوغلق باردر. قاچقان کشی تقدیردن قوتولا آلمیدر.

حضرت علی (رضه).

هجری ١٣٤٤ | مسلمانلارنڭ مركز دينيه نظارتی | ميلادی ١٩٢٦

ذوالقعده | مای

دينی تقويم

٢٩ | ٣١

ذوالقعده		مای	
١٠	شنبه	22	دینی بەیرەملەر آیلی.
١١	یکشنبه	23	
١٢	دوشنبه	24	یال ئیتو کونلەری یولدزلی.
١٣	سهشنبه	25	
١٤	چهارشنبه	26	یگرمی برنچی مایدەن برنچی ئییونگە قدر.
١٥	پنجشنبه	27	
١٦	جمعه	28	

یگرمی برنچی مایدەن برنچی ئییونگە قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٣—٤١	٣—٣٢	٨—١٣	٨—٢٤	١٦—٣٤	١٦—٥٢

آدم ئولگەندەن صوڭ آنڭ عملی کیسلە، فقط ئۈچ نەرسەدەن گنـە کیسلمەس: آقوب تـورا تورغان صدقـە (مسجد، مدرسە، چیشمە، کوپر کبی لەر)، یاکی فائدەلەنگەن علم، یاخوددە آنڭ ئوچون دعا قیلا تورغان ئیزگو بالا.

حدیث شریف.

کبری کشی

بر کبری بنـدەن، ئوجەت امـام ابو حنیفە برلە بحثلەشوب بیك اوزاق تـارتشقـان صوڭندە، امام ابـو حنیفە: «بز ئوزبزگە قارشی توروچیلارنی دایملەر برلە قناعتلەندرورگە طرشابز، لکن بر وقتدەدە آلارنی سوزدەن طیمیبز» دیمشدر.

صوفیون صبر حقندە شولای دیلەر: «صبر اللهغە باشقاغا شکایت قیلودان نفسنی طیودر. اللهغە شکایت قیلو صبرسزلق توگلدر».

بالالارڭنی کچکنە چاقلارندە تربیە ئیتکی، قارتلقـڭدە آلار برلە کوزلەرڭ نورلانسون. بالا چاغندە آلونغان علم وە تربیە طاشقە اویولغان رسم کبیدر. اول تربیەنڭ اورلقلاری کینکەن صابون آرتا بارا وە آکارغـە زمانـنڭ ئوزگەرشلەرندەن قورقنچ یوقدر. تربیە کورگەن کشینڭ آیاغی تایا ئیکەن، اول ماماننـدە آطلاس توشەکلەرنـڭ ئوستینە توشەر. کشیلەر ئیکی تورلی بولوب: برسی، عـلم ئییەسی؛ ئیکـنچیسی، علم ئیسنەوچیدر، باشقالاری یوق بار چوب چارلاردر. حضرت علی (رض).

هجری ١٣٤٤ | مسلمانلارنڭ مركز دينيه نظارتی | ميلادی ١٩٢٦

ذو القعده | مای - ئييون

دينی تقويم

٢٩ | ٣١ ٣٠

١٧	شنبه	29	دينی بەيرەملەر آيلی.
١٨	يكشنبه	30	
١٩	دوشنبه	31	يال ئيتوكونلەری يولدزلی.
٢٠	سهشنبه	1	
٢١	چهارشنبه	2	برنچی ئييوندەن اون برينه قدر
٢٢	پنجشنبه	3	
٢٣	جمعه	4	

قوياش چغا		قوياش باتا		كون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٣—٢٤	٣—٢٦	٨—٢٨	٨—٣٣	١٧—٦	١٧—٧

اللهدان فائدەلی علم سوراڭز. فائدەسز علمدەن اللهغه صغنڭز.

حدیث شریف.

چیتلەر برله معامله

عراق طرفندەغی بر ییر مسلمانلار قولینه توشکەچ، شوندا توروچی خلقلار فارس پادشاهلاری برله بولغان عادەتلەری بویونچه، اول طرفنڭ قوماندانی بولغان خالد بن الولید حضرتلەرینه بولەکلەر کیترگەنلەر. حضرت خالد بو بولەکلەرنی ابو بکر (رض) گه ییبەرگەن. حضرت ابو بکر بولەکلەرنی آلوب، شول ییر خلقینڭ تولەو (جزیه)ـ لەرینه حسابلامش و خالد بن الولیدکه. «آلارنڭ تولەولەرندەن شول بولەکلەری قدر کیمتوب آل» دیب خبرایتمشدر. حضرت ابو بکر (رض) آلارنڭ ئوستلەرینه سالنغان تولەو ئوستینه بولەکلەرنیدە آلونی عدالت و تقوالقغه کیلشمی تورغان ئش ئیتوب ساناغان بولا.

هجری ۱۳٤٤ — مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی — میلادی ۱۹۲٦

ذوالقعده - ذوالحجه — ئیيون

۲۹ ۳۰ — ۳۰

دینی تقویم

۲٤	شنبه	5
۲۵	یکشنبه	6
۲٦	دوشنبه	7
۲۷	سهشنبه	8
۲۸	چهارشنبه	9
۲۹	پنجشنبه	10
۱	جمعه	11

دینی بەیرەملەر آیلی.

بال ئیتو کونلەری یولدزلی.

اون برنچی ئیيوندەن یگرمی برینه قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۳—۱٦	۳—۲۷	۸—٤۳	۸—۳۷	۱۷—۲۵	۱۷—۱۱

جمعه ذوالحجه باشی

آدمله‌رنڭ یاوزی ئوی جه‌ماعتله‌رینه تارلق قیلوچیدر. پیغمبربز.

صفین صوغشندا حضرت علی عسکری صوغه مختاج بولوب، صو بویندا بولغان شام عسکرلده‌ن صو صوراغاچ، شامایلار بر تامچی صو بیرمه‌گه‌نله‌ر ئیدی. صوگنتن صو بوینا حضرت علی عسکری حوجا بولغاچ: «الله تعالی نڭ حیوانلارندان، جانوارلارندان طیماغان سوینی، بزله‌ر کشیله‌رده‌ن نیچك طییق، هیچ کمنی صودان طیماگز» دیب حضرت علی قارشنداغیلارغه صو بیردی وه ئوزنڭ چیکده‌ن طش عالی جنابلغینی کورسه‌تدی.

بورونغی سینزورلار.

علی العمیا چیزارلار هر أثردن بر تاقم شیله‌ر؛
عزیزم! صانمه آنجق سنڭ دیوانی چیزمشله‌ر.
کچه‌ن کون أنجمنده یوق ایمش حیرت؛ بوترن هیئت
عربجه بر کتاب ظن ئه‌یله‌یوب قرآنی چیزمشله‌ر.

أشرف بك.

ئشنی ئوز قوتگه، آنداندە بیگره‌ك الله بارده‌مینه ایناتوب ئشله‌رگه تیوشدر. حضرت عمر (رض).

هجری ١٣٤٤	مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی	میلادی ٩٢٦
ذوالحجه	# دینی تقویم	ئییون
٣٠		٣٠

٢	شنبه	12	دینی بەیرەملەر آیلی.
٣	یکشنبه	13	
٤	دوشنبه	14	یال ئیتوکونلەری یولدزلی.
٥	سهشنبه	15	
٦	چهارشنبه	16	اون برنچی ئییوندەن بگرمی برینه قدر.
٧	پنجشنبه	17	
٨	جمعه	18	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٣—١٦	٣—٢٧	٨—٤٣	٨—٣٧	١٧—٢٥	١٧—١١

ئيكٔ شەب صدقە بر مسلمان علمنى ئويرەنگەن صوڭندە مسلمان قرداشٔينە ئويرەتوويلەر.
پيغمبربز.

آدم بالالارى ئوچ تورلى بولوب: برسى، ەودان ئوتوب كيتوچى كويمە ياكى ەاوادان اوچوب اوزوچى چيچق غە لوخشى. دنياغە كيلە، دنيادە تورا، دنيادان ئوتە، أما ئوزندەن هيچ بر أثر قالمى، ئزى بلنمى؛ ئيكنچيسى، ششە ئچندە اورامەان ئوتكەن خوشبوى رەوشندەدر، ئوزى ئوتوب كيتكەن اورونلاردە بيك كوب وقتلارغە قەدر أثرى كورلوب تورادر؛ ئوچنچيسى، زور بناغەاوخشى، ئوزى ئوتكەندەن صوڭ بوزلەر، مڭلەر ايلە يللارغە قەدر خلقلارغە بلنوب و كورنوب تورادر.

حضرت لقمان اوغلينە: «اوغلم، كشيلەر سوزلەرى برلە ماقتانغاندە، سين تيك توروولٔ و آز سوزلى لگكٔ برلە ماقتان. چونكى هەر كوننى كشينكٔ تلى باشقا أعزالارغە: «نى حالدەسز؟» ديب صورى ئيكەندە، آلار: «سين بزنىٔ ئوز يولبزغە قويغاندە طنچ بز» ديب جواب بيرەلەر ئيكەن» ديمشدر.

ئییون ۳۰

ذو الحجه ۳۰

دینی تقویم

۹	شنبه	19
۱۰	یکشنبه	20
۱۱	دوشنبه	21
۱۲	سه‌شنبه	22
۱۳	چهارشنبه	23
۱٤	پنجشنبه	24
۱۵	جمعه	*25

دینی بەیرەملەر آیلی.

شنبه «عرفه» کونی

یکشنبه «عید اضحی»

یال ئیتو کونلەری یولدزلی.

۲۵نچی ئییونده تاتارستان جمهوریتینڭ اعلان کونی.

(تاتارستاندا یال ئیتو کونی).

یگرمی برنچی ئییونده‌ن برنچی ئییولگه قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۳—۱٤	۳—۲۲	۸—٤۸	۸—۳٦	۱۷—۳۲	۱۷—٤

قارتنىڭ كەودەسى ضعيفلەنسەدە، آنىڭ يورەگى ئيكى نەرسەنى سويودە بەشلەر: اوزون عمر وە مال سۆيو

حدیث شریف.

بر قر عربندەن: «جناب حقنىڭ بارلغينه برەر دليلىڭ بارمى؟» ديب سوراغانلار ئيكەن، عرب بردە آيدراب تورميچا: «تويە تيرسى تويەنى، آياق ئزى شول ئزدەن برەر كشينىڭ ئوتكەنينى كورسەتوب تورسوندا، كوكدەگى قوياش وە يولدوزلار، هەر ياقدە تارمافلانغان يوللارى براە يير ئوستى هەر نەرسەدەن خبردار بولغان بر بارانوچينىڭ بارلغينه نيچك دليل بولا آلمى؟» ديب جواب بيرمشدر.

چالىشسە بلڭ سنە بلبل كبى قارغا فصيح اولماز،
بالونلە آسما نە چيقسە بر آدم مسيح اولماز،
مؤبددر سيلنمز نقش تأثيراتى وجدانڭ،
برائت ئبتسەدە مجرم درونى مستريح اولماز.

اشرف.

بالالارنى آرتق رعايە وە ئيركەلو زيانلى بولغان كبى، آلارنى آرتق قسودا بوزلولارينە سبب بولور.

حضرت على (رض).

هجری ١٣٤٤ مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی میلادی ١٩٢٦

ذوالحجه ئییون - ئییول

٣٠ ٣٠ ٣١

دینی تقویم

١٦	شنبه	26	دینی بەیرەملەر آیلی.
١٧	یکشنبه	27	
١٨	دوشنبه	28	بال ئیتوکونلەری یولدزلی.
١٩	سهشنبه	29	
٢٠	چهارشنبه	30	
٢١	پنجشنبه	1	
٢٢	جمعه	2	

برنچی ئییولدەن اون برینه قدر

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٣—١٩	٣—٤٢	٨—٤٨	٨—٢٩	١٧—٢٧	١٦—٤٧

مین سزگه ئیگی ضعیفنڭ حقینی حرام قیلامن: برسی یتیم ئیکنچیسی خاتوندر.

پیغمبر بز.

وزیرلردەن برەو بر زور مجلسدە: «خلق بەرمەکیلەرنی ماقتاودە چیکدەن آشوب کیتەلەر. موندی خبرلەرنی بیلگیلی ئیندی یازوچیلار چغارالار. بازوچیلار کوب وقت شولای یوقنی یازوچان بولالار» دیگەچ، ابو العینا: «شول یالغانچی یازوچیلار نی ئوچون یالغانلاب سزنی ماقتامیلار ئیکەن» دیب وزیرنی قزارتمشدر.

ذوالحجەنڭ ٨ نچی کونی ترویه کونیدر. ٩ نچی کونی عرفه؛ ١٠، ١١، ١٢ هەم ١٣ نچی کونلەری تشریق کونلەری دیب آتالادر. اوشبو کونلەر بتون یىر یوزندە بولغان مسلمانلارنڭ پیغمبربزنڭ توغان ئیلی، اللهنڭ بندەلەرینه بولغان ئیڭ زور رحمتلەرندەن قرآن کریم ئینگەن مکۀ مکرمه یانندە عرفات وە منا شیکللی اورونلاردە بارچاسی بر قیافتکه کروب کورشه تورغان ئیڭ عزیز کونلەردندر. شونڭ ئوچون اوشبو مبارك اورونلاردە حاجیلەرنڭ اوچراشولازینی ئیسکه آلوب، اسلامنڭ مهابتینی کورسەتوب کوك یوزینی تکبیر آوازی برله گورلەتوب عیدکه کیلو وە شول وقت اللهنڭ الوغلغینی، مسلمانلارنڭ أحوالی، ئوزگنڭ شول بیوك اسلام عائلەسندەن وبلووگنی فکرلەو کونیدر.

ذوالحجه ٣٠ — ئییول ٣١

دینی تقویم

٢٣	شنبه	3	دینی بەیرەملەر آیلی.
٢٤	یکشنبه	4	
٢٥	دوشنبه	5	یال ئیتو کونلەری یولدزلی.
٢٦	سهشنبه	*6	آلتنچی ئییول س.س.س.ر. نڭ قانون اساسی‌قبول ئیتلگەن کون.
٢٧	چهارشنبه	7	
٢٨	پنجشنبه	8	
٢٩	جمعه	9	

برنچی ئییولدەن اون برینە قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٣—١٩	٣—٤٢	٨—٤٨	٨—٢٩	١٧—٢٧	١٦—٤٧

طمع عالملەرنڭ يورەكلەرندەن حكمتنى كيتەرەدر. پيغمبر بر.

دوستلق.

كونلەردەن بر كوننى أصمعى امام خليل حضرتلەرى برلە كورشرگە بارغان، لكن بولمەدە اوتوررلق بر اورن بولماغانلقدان آبدراب قالغان. امام‌خليل، ئوزى اوتورغان كچكنەگنە بر چپتا ئوستندە اورون كورسەتوب، اوتوررغا قوشقان. أصمعى: «سزنڭ اورنگز بولايدا تار. مينده آندا اوتورسام، سزگە طغزلارمن» ديدگندە، امام خليل حضرتلەرى: «بر برسينە اويوشا آلماغان كشيلەر ئوچون، كيڭ دنيادە تار كورينە. لكن ئيكى دوستقە بر قارش اورونده مول بولا» ديمشدر.

چڭغزخاندان «ييرنڭ جانى بارمى؟» ديب سوراغانلار ئيكەن. اول: «بار - صو برلە يـاغمور» ديب جواب بيرگەن.

علم بر زينتدر. شوڭا كورە علم تحصيل ئيت؛ يەشەگەن مدتگدە علمنى ئـزلەب تابارغە طرش. علم برلە راحەتلەن؛ الله تعالى گە تايانوب، باشقالاردان موڭسز بول؛ يوموشاق كوڭـللى، نـق عقللى وە (ناچار ئشلەردەن) ساقلانوچى بول. علمدەن طويما، چونكى يا كونلەرنڭ برندە علمگە آشقنورسڭ وە يـاخود علمگە چومارسڭ.

حضرت على (رض)

هجری ۱۳٤٤ مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی میلادی ۱۹۲٦

ذوالحجه ـ محرم ئیيول

دینی تقویم

۳۰ ۳۰ ۲۱

۳۰	شنبه	10	دینی به‌یره‌مله‌ر آیلی. یکشنبه هجری یل باشی
۱	یکشنبه	11	
۲	دوشنبه	12	یال ئیتوکونله‌ری یولدزلی.
۳	سه‌شنبه	13	
۴	چهارشنبه	14	اون برنچی ئیيولده‌ن یگرمی برینه قدر.
۵	پنجشنبه	15	
٦	جمعه	16	

قویاش چقا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۳—۲۹	۳—۵٦	۸—٤۰	۸—۱٦	۱۷—۱۲	٦۱—۱۰

یکشنبه محرم باشی

ئوبرەنگز، ییگل قیلگز، اوراب-ماگز، شادلاندرگز، بیزدرمەگز، برموگز آچولاتا ئبکەن نبلەن ئوسون (دەشمەسون).

حدیث شریف.

عرب شاعرلەرندەن هجو برلە دان چقارغان ابن رومی نی بر کمسە ئوزینڭ ئیسکی آچوینی قایتارو ئوچون آشقە چاقروب، آشقا آغو سالوب آشاتقان. بر آزدان صوڭ ابن رومی ئوزینڭ حالی ناچارلانغاننی آڭلاب، بر چارا کورو نیتی برلە توروب کیتکەن. یورت خوجاسی: «قایدا باراسز؟» دیب سوراغان. ابن رومی موڭارغا قارشی: «سین ییبەرگەن ییرگە» دیب ئولوم وقتنی ییتکەنینی آڭلاتقاچ، خوجا: «آلای بولسا مینم ئەتیگە سلام ئیتیب!» دیمش. ابن رومی؛ مین جهنمگە بارمیم. شوڭا کورە آتاڭنی کورە آلمایاچاقمن» دیمشدر.

حضرت عمرگە برو کیلوب: آرابزدە محبت یوق. خاتونمنی آیورماقچی بولامن» دیدگندە، حضرت عمر: «باشقا کشیلەرنگدە ئویلەرینە محبت توتروب قویغانلاری یوق. ہر برڭنی رعایە هم حرمت ئیتشورگە کیرەك، شول وقت باردە بولور» دیمشدر.

هجری ١٣٤٥ مسلمانلارنك مركز دينيه نظارتی ميلادی ١٩٢٦

محرم ئيیول

دینی تقویم

٣٠ ٣١

٧	شنبه	17	دینی به‌یره‌مله‌ر آیلی. سه‌شنبه «عاشورا».
٨	یکشنبه	18	
٩	دوشنبه	19	یال ئیتو کونله‌ری یولدزلی.
١٠	سه‌شنبه	20	
١١	چهارشنبه	21	
١٢	پنجشنبه	22	
١٣	جمعه	23	

یگرمی برنچی ئیيولده‌ن برنچی آوغستقه قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٣—٤٤	٤—١٣	٨—٢٧	٨	١٦—٤٥	١٥—٤٧

امنمنك سياحتى، الله يولنده جهاددر.   پيغمبر محترم.

بر كوننى كسائى برله يزيدى هارون الرشيد حضورنده مناظره قيلشرب يزيـدى كسائينى ييگـگەن وه بو شادلغندان بورگينى آتوب تاشلاغان. بو حالنى كوروب تورغان هارون الرشيد يزيدكه. ييگو بله ئوز ئوزگنى طوتا آلماوگا كوره، كسائينك ييگلو بله تربيەلى بولووى مينم قاشمده آرتغراقدر» ديگەن.

دهر بر بازاردر هر كس متاعن عرض ايدر
اهل دنيا سيم وزر اهل هنر فضل و كمال.
(سيم - كومش. زر - آلتون. متاع - تاوار).

فضولى.

محرم مسلمانلارنڭ يل باشيدر. اوشبو كونده يل بويينه ئشلەگەن ئيذگولكلەرگنى كوز آلدينه كيتروب مونڭ ئوچون اللەغه شكرانه قيلو، شولاى اوق قيلغان بوزوقلقلارگـنى اويلاب آلار ئوچون قايغرو وه توبه قيلو، هەم موندان ـوڭ ئيذگو مسلمان بولوب كون ئبتەرگه طرشونى الله دان يالوارب صوراو تـيوشلى بولادر، محرم باشى اون سيگز يەشى تولغان ئير وقزمسلمانلارنڭ محله جدولينه تركەلوكونيدركى، ئەى معتقدلەر غافل بولماياسز.

☼ ☼ ☼

محرم ۳۰

دینی تقویم

ئییول ۳۱

۱٤	شنبه	24	دینی بەیرەملەر آیلی. دوشنبه «بلغار تۆركلەرینڭ اسلام دینینی قبول ئیتكەن كۆنلەری».
۱۵	یكشنبه	25	
۱٦	دوشنبه	26	یال ئیتو كونلەری یولدزلی.
۱۷	سهشنبه	27	
۱۸	چهارشنبه	28	
۱۹	پنجشنبه	29	
۲۰	جمعه	30	

یگرمی برنچی ئییولدەن برنچی آوغستقە قدر

قویاش چغا		قویاش باتا		كون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۳—٤٤	٤—۱۳	۸—۲۷	۸	۱٦—٤٥	۱۵—٤۷

قرداشلیقنی یاراتماغان ئەرسەسی برلە تلکە آلوولوک غیبتدر.

پیغمبریز.

حضرت عمر: سلامت بولسام، بر یل ئچنـدە مملکتنی یوروب تیکشررمن. بەلکی کوب کشیلەرنک یومشلاری ئیکگا ئیرشمی تورغاندر. مصر، شام، بصره، کوفه (بولار بارده ئوز عمرنده مسلمانلار قولینه کرگەن ئولکەلر) کبی زورراق بیرلەرده ئیکیشەر آی تورروب، خلق برلە فاتناشوب، حاجەتلەرینی و مقصودلارینی ئیشترمن» دی بولغان، لکن عمری وفا قیلمادغندان، اوشبو بیك ئشکه موفق بولا آلمامشدر.

سورهٔ عصر تفسیری

خدا سوزی بو سوزلەر بردەشیکسز:
«آدملەر هەمەسی چندان بختسز؛
مەگەر طش بو حکمەتن اوشبو قللار:
اینانورلارده، ایذگی ئش قیلورلار.
تاغی: حقلق، توزملك گه ـ ئوزوکسز ـ
آلار بر برسینی ئونەر بولورلار».
بو حکمت آنت بلەن سویلەدی الله
ترەب، بیك کوب سوگلگەن، بو «زمان» غه!..

ذوقی.

محرم ۳۰

دینی تقویم

ئییول ـ آوعست ۳۱ ۳۱

۲۱	شنبه	31	دینی بەیرەملەر آیلی.
۲۲	یکشنبه	1	
۲۳	دوشنبه	2	یال ئیتو کونلەری یولدزلی.
۲۴	سهشنبه	3	
۲۵	چهارشنبه	4	برنچی آوعستدان اون برینه قدر.
۲۶	پنجشنبه	5	
۲۷	جمعه	6	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٤—۲	٤—۳۰	۸—۸	۷—٤۰	١٦—۷	١۵—۱۰

حسن ظن کورکەم عبادتەندر. پیغمبر بز.

مالغە قومسز هەم پەس کشینی خلق خدمتینە قویارغە یاراماس. حضرت عمر (رض)

حضرت عمر: الله دان رزق سوراب، ئشسز تیك یاتماگز، بو ئش سنتکە خلافدر. ئوزگزدە بلەسز، کوکدەن آلتوندە،کومشدە یاومیدر. الله تعالی رزقنی بیرسەدە، مونی بندەلرینك [redacted]ترشولاری، حرکتلەری سببلی بیرەدر. الله تعالی قرآندە: «نماز اوقوعاندان صوك تارالگزدە، اللەنك رحمتندەن، فضلندەن ئیستەگز» دیب بویورادر» دیگەن.

بزنك بابالاربز بلغار تورکلەرینك اسلام دینینی قبول ئیتولەرینە بر مك دورت یل قدر وقت بولدی. اسلامنی باشلاب قبول ئیتو شولای بولغان: بغداد خلیفەسی طرفندان مخصوص ییبەریلگەن ئیلچیلەر ۳۱۰ نجی یل ۱۲ نجی محرمدە بلغار یورتینە کیلوب یتکەنلەر. بلغارنك آلماس خان ئیلچیلەرنی ئوزی قارشی چغوب آلغان. آلماس خان اسلام دیننی ئیلچیلەر آلدندا رسمی قبول ئیتەر ئوچون مملکتندەگی الوغ کمسەلەر وە تورەلەرینە خبر ئیتوب، آلار کیلوب ئیتکەن صوگندە ۱۶ نجی محرمدە بیك زور جیولشدە هەم ئیلچیلەر آلدندە بلغار ئیلندە اسلام دینی رسمی دین ئیتوب اعلان قیلندی. ئەنە شول کوندەن باشلاب بزنك بابالاربز اسلام برلە مشرف بولدیلار.

هجری ١٣٤٥ | مسلمانلارنڭ مركز دينيه نظارتى | میلادی ١٩٢٦

محرم - صفر | آوغست

دینی تقویم

٣٠ ٢٩ | ٣١

٢٨	شنبه	7	دینی بەیرەمەلەر آیلی.
٢٩	یکشنبه	8	
٣٠	دوشنبه	9	یال ئیتو کونلەری یولدزلی.
١	سەشنبه	10	
٢	چهارشنبه	11	اون برنچی آوغستدان یگرمی برینه قدر.
٣	پنجشنبه	12	
٤	جمعه	13	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٤—٢٢	٤—٤٨	٧—٤٧	٧—١٨	١٥—٢٧	١٤—٣٠

سەشنبه صفر باشی.

الله نىڭ بندەسى بولغان خاتونلارنى قىناماغز. پيغمبريز

هجرى يلدان ميلادى يلنى تابو

سنهٔ هجريهٔ قمريەدەن ميلادى يلنى تابار ئوچون، شول هجرى يلنى ۳۳ گه بولگزدە، بولودەن چققان سانىنى هجرى يلدان چيگروب، چيگرودەن قالغان سانغه ٦٢١ نى قوشڭز. ئيندى شوشى عملدەن صوڭ ميلادى يل تابلغان بولادر. مثلا، ۱۳۰۹ سنهٔ هجريەسى ميلادنىڭ نيچەنچى يلى بولا؟ ۱۳۰۹ : ۳۳ = ۳۹ (موندە بولودەن ۲۲ آرتوب قالادركى، بو شول كوينچه تاشلانا).

۱۳۰۹ — ۳۹ = ۱۲۷۰. ۱۲۷۰ + ٦٢١ = ۱۸۹۱ (ئزلەنكەن سنهٔ ميلادى بولا).

حضرت عمر ئولەر آلدندان اسلام قول آستينه كرگەن مسلمان بولماغان خلقلارنى ئيسكه آلوب: «ميندەن صوڭغى خليفه ذميلەرنى ياخشى قاراسون، آلارنى حمايه قيلسون. آلارغه بولغان عهد و أمانلارنى رعايه ئيتسون. آلارغه آورلق يوكلەتمسون» ديب وصيت ئەيتوب قالدرغان.

هجری ۱۳٤۵ — مسلمانلارنڭ مركز دينيه نظارتی — میلادی ۱۹۲۶

صفر — آوعست

دینی تقویم

۳۱

صفر	کون	آوعست
۵	شنبه	14
۶	یکشنبه	15
۷	دوشنبه	16
۸	سهشنبه	17
۹	چهارشنبه	18
۱۰	پنجشنبه	19
۱۱	جمعه	20

دینی بەیرەملەر آیلی.

یال ئیتو کونلەری یولدزلی.

اون برنچی آوعستدان یگرمی برینه قدر.

قویاش چقا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٤—۲۲	٤—٤۸	۷—٤۷	۷—۱۸	۱۵—۲۷	۱٤—۳۰

اسبرله‌رگزگه یوم‌شاقلق (خیر) برله معامله قیلنگز. پیغمبریز.

میلادی یلدان سنهٔ قمریه‌نی تابو

میلادی یلدان هجری یلنی تابار ئوچون ٦٢١ سانینی میلادی یلدان چیگروب، چیگروده‌ن قالغان سانئی ۳۳ گه بولنگزده، بولوده‌ن چقغان ئولوشنی ئلکده چیگروده‌ن قالغان سانغه قوشنگز.

مثلاً، ۱۸۹۲ نچی سنهٔ میلادیه، هجری برله نیچه‌نچی یلده بولغان؟

۱۸۹۲ — ٦٢١ = ۱۲۷۱. ۱۲۷۱: ۳۳ = ۳۸ (۱۷ بولنمیچه آرتوب قالا. مونی شول کوینچه تاشلاب قالدریلا).

۱۲۷۱ + ۳۸ = ۱۳۰۹ سنهٔ هجریهٔ قمریه‌در.

یاخشی کشیلر برله اوترداش بول‌کی، سلامت بولورسك. ناچار آدمله‌ر برله اوترشوچیلار، کونله‌رنك برنده یارالانمیچه قالمازلار. فایچانده بولسه، بره‌ر جاهل برله اویون - کولکی سویله‌شمه، چونکی آنك برله بولغان اویون - کولکی آراسنده برده تلمه‌گه‌ن بر ناچار معامله‌گه اوچرارسك. یه‌نه‌ده عمرینی بوش بیرگه ئوُروب اوزدرا تورغان ئت کبی هه‌ر بر اوچراغان کمسه برله سوز کوره‌شدروچی ده بولما.

حضرت علی (رض).

هجری ۱۳٤٥ — مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی — میلادی ۱۹۲٦

صفر — آوعست

دینی تقویم

۲۹ — ۳۱

۱۲	شنبه	21	دینی بەیرەملەر آیلی.
۱۳	یکشنبه	22	
۱۴	دوشنبه	23	یال ئیتوکونلەرنی یولدزلی.
۱۵	سهشنبه	24	
۱۶	چهارشنبه	25	بکرەی برنچی آوعسلەن سینتەبر بربنە قدر
۱۷	پنجشنبه	26	
۱۸	جمعه	27	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٤—٤٢	٥—٦	٧—٢٣	٦—٥٤	١٤—٤٥	١٣—٤٨

اللهغه کورگەن شیکللی عبادت قیلگز. سبن آنی کورمەسەگدە، اول سبنی کورەدر.

پیغمبربز.

افلاطون حکیمدەن: «حق بولساده سویلەنورگه تیوشلی بولماغان نەرسه بارمی؟» دیب سوراغانلار ئیکەن، اول: «کشینیڭ ئوز ئوزینی ماقتاوی» دیب جواب بیرمشدر.

چن وە توغری دوستلاردان آیورلماکی، یاردەم کیرەك بولغانده آلار نرەك وە آرقالاردر. مڭ دوست وە ایبدەش کوب توگل، لکن دشمان برگنه بولساده کوبدر. سینڭ ترکلگڭ ساناولی صولشلاردان عبارت بولوب، بولاردان برگنه صولش ئوته ئیکەن، سبن آنڭ برله کیمی باراسڭ.

حضرت علی (رض).

میلادی ۱۹۲٦ — مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی — هجری ۱۳٤٥

آوغست-سینتەبر

دینی تقویم

صفر

۳۰ ۳۱ — ۲۹

صفر	کون	آوغست-سینتەبر	
۱۹	شنبه	28	دینی بەیرەملەر آیلی.
۲۰	یکشنبه	29	
۲۱	دوشنبه	30	یال ئیتو کونلەری یولدزلی.
۲۲	سهشنبه	31	
۲۳	چهارشنبه	1	
۲٤	پنجشنبه	2	
۲٥	جمعه	3	

برنچی سینتەبردەن اون برینە قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٥—٣	٥—٢٤	٦—٥٦	٦—٢٩	١٣—٥٧	١٣—٥

سوراوغه مەجبور بولاسڭ ئيكەن، ئيڭگولەردەن سورا.

حديث شريف.

ابن ملجم اسمنده بر‌ەو حضرت علی (رض)نی ئیرته نمازینه چقغانده جراحتلەب، اول ذات محترمنڭ شهید بولوبنه سبب بولدی. ابن ملجمنی طوتوب نارشسینه کیترگەچ، حضرت علی ئوزینڭ اوغللارینه: «مونی یاخشی اورندا تۇتوب، یاخشی آشلار بیرگز، ظلم ایتمەگز؛ ئەگەرده اوشبو جرحتمدەن وفات بولوب، قصاصی ئوچون مونیدەن ئوترسەڭز، جفالاب ئوترمەڭز. ئەگەرده سلامتلەنسەم، عفو ئیتەرمنمو، جزابیررمنمو، آنسی مینم ئوزئیر کمده» دیمش ئیدی.

عالی همتلی: زور ئشلەرنی اویلاوچان بولماغان کمسەلەر، هیچ وقتده عالی بولا آلماسلار.

حضرت عمر (رض).

✳ ✳ ✳

میلادی ۱۹۲۶ — مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی — هجری ۱۳۴۵

سینتەبر ۳۰ — صفر-ربیع الاءول ۲۹ ۳۰

دینی تقویم

۲۶	شنبه	4
۲۷	یکشنبه	5
۲۸	دوشنبه	6
۲۹	سهشنبه	7
۱	چهارشنبه	8
۲	پنجشنبه	9
۳	جمعه	10

دینی بەیرەملەر آیلی.

یال ئیتوکونلەری یولدزلی.

برنچی سینتەبردەن اون برینە قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۵—۳	۵—۲۴	۶—۵۶	۶—۲۹	۱۳—۵۷	۱۳—۵

چهارشنبه ربیع الاءول باشی.

ئېزگولۈككە سېنى شادلانسەڭ، ياچارلىققە سېنى قايغۇرسا، سېن مۆئمىنسەن.

پەيغەمبەر.

ئەمردە بىر ئۇتلۇ،

جاھىز ئەينە ئەمرىدە بىر كىشى ئەرەپتىدان ئويىاتلى بولغانىم يوق ئىدى. بىر كۈنى خاتۇن مېنى بىر سۇرەتلەر نوشرۇچىغە ئالوب باردى: «مۇنە نەق شوشىنىڭ تۈسلى ئىتوپ ياسا» دىب ئۆزى چىقوب كىتتى. مىن ئابدىراب قالدىم. سوڭىننى رەسىمدان سوراغاچ، ئول: «بو خاتۇن مېڭە شىيتان سورەتىنى ياسارغە كىترگەن ئىدى. مىن «شىيتاننى كورگەنىم يوق» دېگەچ، ئول: «شىيتاننىڭ نەق ئۆزى قىيافەتلى بىرەۋنى كىترىم» دىب چىقوب كىتتى. ئەندى سىزنى شول شىيتان سورەتىنى ياسارغە دىب كىترگەن» دېدى.

ئادەملەر ئۈچ تۈرلىدىر. بىرسى: ئىشلەرىنىڭ قايدا باراچاغىنى بىلوب چامالىيدىردا، شوڭا قاراب ئىش قىلادىر. ئىككىنچىسى: ئالداغىنى، ئىشىنىڭ قايدا بارغانىنى ئويلامىچا يوروب، ئالدىنا ئىش كىلوب باسقاچ، ئەقللى ئادەملەرگە كىڭەشوب، ئالارنىڭ سوزى بىرلە ئىش قىلوچىدىر. ئۈچىنچىسى: ئەقللى ئەدملەرگە كىڭەشمىدە، ئالارغا بويسونمىدا، توغرىلىقنى ئاڭلامىچا خىيران بولوب ئومىر ئىتوچىدىر.

ھەزرەت ئۆمەر (رض)

هجری ١٣٤٥
ربیع الاول
٣٠

مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی

دینی تقویم

میلادی ١٩٢٦
سینتبر
٣٠

٤	شنبه	11
٥	یکشنبه	12
٦	دوشنبه	13
٧	سهشنبه	14
٨	چهارشنبه	15
٩	پنجشنبه	16
١٠	جمعه	17

دینی بەیرەملەر آیلی.

یال ئیتو کونلەری یولدزلی.

اون برنچی سینتەبردەن یکرمی برینە قدر.

قویاش چقا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٥—٢٢	٥—٤٢	٦—٣٠	٦—٤	١٣—١٢	٩٢—٢٢

برەو بر سوزنی سوبلەگەن صوڭنده، بورلوب فاراسه، اول سوز ئبندی امانندر (أنی باشقالارغه ئیرشدرو باراماس).

حدیث شریف.

سوزده تابقرلق.

خلیفەلەردەن مأمون یانینه بر عرب کیلوب: «سین کم بولاسڭ؟» دیب سوراغانغه قارشی، «ئەی مؤمنلەرنڭ أمیری! مین عرب بالالارندان برسی بولامن» دیب جواب بیردی. مأمون: «بیك یاخشی، لکین موندا عجبلهنردەی بر نەرسەدەیوق» دیوینه، عرب: «مین حجگه بارماقچی ئیدم» دیگەن. مأمون: «یولده توتقار یوق، تلەگەنگچه باررعەممکن» دیدگنده، عرب: «شولاین شولایده، لکن مینم یولیمه آقچەم یوق» دیمش. مأمون: «آقچاڭ بولماغاچ سیڭا حج فرض بولمی» دیوینه، عرب: «پادشاهم! مین سزدەن فتوا سوزار ئوچون کیلمەدم بر آزبارده‌م ئبنمەزسکمی دیب، کیلگەن ئیدم» دیمشدر.

أدبدانان محروم و تیوشنچه تربیه کورمەگەن کمسەنڭ: «مینم نسلم شوندیدا موندی» دیب شاپرنوی بر بر نیده تورمی. یگت شولدرکم، «مونه مین شوشیمن» دیر، أما آتام شولای ایدی بولای ایدی دیب ئەینوچی یگت توگلدر. ئەی نادانلقی سببلی نسلی برله ماقتانوچی! بل کی، بتون آدم بالالاری بر آتا و بر آناداندر.
حضرت علی (رض).

هجری ۱۳٤۵ | مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی | میلادی ۱۹۲٦

ربیع الاوّل ۳۰ | سینته‌بر ۳۰

دینی تقویم

۱۱	شنبه	18	دینی بەیرەملەر آیلی. شنبه کۇن مولدالنبی صلی‌الله‌علیه وسلم کیچەسی.
۱۲	یکشنبه	19	یکشنبه پیغمبریز محمد صلی‌الله‌علیه وسلم توغان کون.
۱۳	دوشنبه	20	یال ئیتو کونلەری یولدزلی.
۱۴	سهشنبه	21	
۱۵	چهارشنبه	22	
۱٦	پنجشنبه	23	
۱۷	جمعه	24	

یگرەی برنچی سینته‌بردەن برنچی ئوکتەبرگەقدەر

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۵—۲٤	۵—٤۵	٦—٤	۵—۳۹	۱۲—۲٦	۱۱—۳۹

ئیکی مسلمان، قاچلاری برله اوچراشوب، برسی ئیبلەشینی ئوترسه، ئوتروچیده ئوتراوچیده اوتده بولورلار.

حدیث شریف.

بر واقت حضرت علینك بر توغان قارنداشی «عقیل» بیت‌المالدان آقچا صوراغاچ، حضرت علی: «بیت المال آقچاسی باشقالاردان بر تینده آرتق بیرلمی، ئوز مالم کیاگەچ تلەگەنچه آلورسك» دیمشدر.

چن دوست ییتشمەگەن اورنلارنی ئیسکه توشروب، ییتشدررگە طرشر.

ابو بکر (رض).

هجری ۱۳٤۵
ربیع الاول
۲۰

مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی

دینی تقویم

میلادی ۱۹۲٦
سینتەبر-ئوکتەبر
۳۰ ۳۱

۱۸	شنبه	25	دینی بەیرەملەر آیلی.
۱۹	یکشنبه	26	
۲۰	دوشنبه	27	بال ئیتو کونلەرێ یولدزلی.
۲	سهشنبه	28	
۲۲	چهارشنبه	29	برنچی ئوکتەبردەن اون بربنه قدر.
۲۳	پنجشنبه	30	
۲۴	جمعه	1	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٦—۱	٦—۱۹	٥—۳۸	٥—۱٥	۱۱—٤۰	۱۰—٥٦

صوغش ألداشدر، پیغمبر محترم.

اوبلیسی بولسام، گناهلارم کوبدر، لکن ربمنڭ رحمتی گناهلارمدان کیڭره‌کدر. ئشله‌گه‌ن ئیدگوعمله‌رمه تابانمیم، بارلق الله‌نڭ رحمتندنگنه امیدائیتەم. ئه‌گه‌ر الله‌تعالی‌نڭ مینی بارلقاوی بولا ئبکه‌ن، بو آنڭ رحمتیدر، ئبنده‌ی عذابی ئیرشه ئیکه‌ن، اول مینم ئشله‌گه‌ن ئشله‌رمنڭ‌نتیجه‌سیدر. حضرت علی(رض)

ربیع‌الاول ۱۲ نده پیغمبربز محمد صلی‌الله‌علیه‌وسلم حضرتلارینڭ توغان کونیدر. اوشبوکونده‌مسلمانلار شاد. چونکی آخرزمان پیغمبری، مسلمانلارنڭ دنیا و آخرت یول باشچیسی توغان کون بوگون. مسلمانلارنڭ ئبڭ زور بەیره‌مله‌ری. چونکی الله‌نڭ حکمله‌رینی توکمی چه‌چمی صاف حالنده بزگه ئیرشدرگه‌ن حق پیغمبرنڭ توغان کونی بوگون. بتون بیر یوزنده بولغان مسلمانلار بو آینی بتونی برله حرمت ئیته‌لر وه اوشبو آیده هەر نورلی ئیذگولکله‌رنی قیلوغه طرشالار. بو آینی قرآن، حدیث وه اسلامنڭ حقیقتینی ئوُیره‌نوب ئوتکه‌رو هەربر مسلماننڭ بورچیدر. ئه‌ی حرمتلو پیغمبر! بز سینی قدرلیبز وه حرمت ئیته‌بز. چونکی سین آدم ئشانماسلدای آورلقلار کوزب بزگه حقنی ئیرشدردڭ، چونکی سین بزنی قارانغیلق توننده‌ن یاقتی آچق دنیاغه چقاردڭ. ئه‌ی الله‌نڭ عزیز ئیلچیسی! سین بختلی سڭ، چونکی بوگون بیریوزنده ئوچ یوز ئیللی میلیوندان آرتغراق کشیله‌ر سینڭ کورسه‌توب کیتکه‌ن یولڭ برله بارالار. سینی حرمت ئیته‌لر. ئه‌ی الله‌نڭ سویکلی رسولی! سین غالیسڭ الله‌تعالی‌ده بیت سینڭ حقڭده: «وما أرسلناك الا رحمة للعالمین» سینی بتون دنیاغه رحمت ئیتوب ییبه‌ردڭ دیبدر. سیڭا و أهل بیتڭه الله‌نڭ رحمتی توشسون. جناب حق حضرتلری بزنی یوم جزاده سینڭ شفاعتڭ برله مشرف قیلغای ئیدی. آمین.

ميلادى ١٩٢٦

مسلمانلارنڭ مركز دينيه نظارتى

هجرى ١٣٤٥

ئوكتەبر

٣١

دينى تقويم

ربيع الأول - ربيع الآخرى

٣٠ ٣٠

٢٥	شنبه	2
٢٦	يكشنبه	3
٢٧	دو شنبه	4
٢٨	سهشنبه	5
٢٩	چهارشنبه	6
٣٠	پنجشنبه	7
١	جمعه	8

دينى بەيرەملەر آيلى.

يال ئيتو كونلەرى يولدزلى.

برنچى ئوكتەبردەن اون برينه قدر.

قوياش چغا		قوياش باتا		كون اوزونلغى	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٦—١	٦—١٩	٥—٣٨	٥—١٥	١١—٤٠	١٠—٥٦

جمعه كون ربيع الاخر باشى.

سزگه بر قومنڭ حرمتليسی كيلسه، آنی حرمت ئيتڭز.

حضرت پيغمبر.

بەشەودەن تويغان، ئەليگە قدر قارانغولق و بلمسزلكلەر ئچندەيوزگەن، تيرەن مسئلەلەرنی ، وراشدروب ئزلەودەن يالققان، شاعر عمر خيام بر كيچنی ئولوم ياقنلاشقانيننی سيزدی، عبادت قيلورغە طوتندی. عبادەتندەن بوشانغاچ، بيوك شاعر بيرگە قدر ئيلدی: «ياربم! مين بتون كوچم برلە سينی تانور ئوچون چن كوڭلمدەن بتون عمريم بويونچا طرشدم. شولايدا مينی يارلقا حدايم! چونكی مين سينڭ حقڭدە نيگينە سويلەگەن‌ونيگينە يازغان بولسام، بولارنڭ بارسيدە فقط سينی تانو و تابو آرزوسی برلە ئيدی» ديدی وە ئولدی.

ادراك معالی بو كوچك عقلە صيغماز،

زيرا بو ترازو اوقدر ثقلتی چكمەز.

(يارتلشنڭ تربينە توشو بو كچكنە عقلغە صيبوب بتمی، چونكی عقل بيك كچكنە ئولچەو بولوب، اول بو قدر زور آورلقلارنی تارتا آلميدر).

دینی تقویم

٢	شنبه	9
٣	یكشنبه	10
٤	دوشنبه	11
٥	سهشنبه	12
٦	چهارشنبه	13
٧	پنجشنبه	14
٨	جمعه	15

دینی بەیرەملەر آیلی.

یال ئیتو كونلەری یولدزلی.

اون برنچی ئوكتدبردەن یكرمی برینه قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		كون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٦—٢١	٦—٣٨	٥—١١	٤—٥١	١٠—٥٤	١٠—١٣

تورەنڭ بولەك آلوی حرام، قاضینڭ رشوت آلوی کفردر.

پیغمبرمز.

تابقر.

محمد بن شبیب بصره شهرندە بر تزرەگە کرمەکچی بولوب، ئیشەگینی ئوز ئیرکیندە ییبەرگەن بولغان. اول آرادا بر بالا ئیشەکنڭ توزگنندەن طوتوب اوینی باشلاغان. محمد: «ئەی بالا! ئیشەکنی ییبەر» دیگەچ، بالا «قایترما، مین ئوزم آنی ساقلارمن» دیگەن. محمد: «مین آنڭ ساقلانوین تلەمیم» دیگەچ، بالا: «آلای بولسا بیك یاخشی، یوغالور» دیگەن. محمد: «مین آنڭ یوغالوینە بردە ئیسم کیتمی» دیگەن ئیکەن، بالا: «یوغالوینە ئیسك «کیتمەگەچ، ئیشەکنی میڭابیر» دیگەن، محمد بن شبیبدەنی ئەیترگە بلمی حیران بولوب قالغان.

کلام برلە شغللەندم. لکن حقلقنی تابار ئوچون قرآندانده ئشانچلی یول تابمادم. مینم درجەمدەتجربە قیلوچی کشی، سوزمنڭ درسلگینی بلور.

امام رازای.

باشقا وقتلاردان آرتغراق، بلا و قایغو زمانلارندە عقل وە تدبیر تیوشلیرەکدر. (تدبیر-ئشنڭ آخرینی اویلاب ئشلەو).

حضرت ابوبکر. (رض).

هجری ۱۳۴۵ | مسلمانلارنڭ مركز دينيه نظارتی | میلادی ۱۹۲۶

ربيع الاخر ۳۱ — ئوکتەبر ۳۰

دینی تقویم

۹	شنبه	16
۱۰	یکشنبه	17
۱۱	دوشنبه	18
۱۲	سهشنبه	19
۱۳	چهارشنبه	20
۱۴	پنجشنبه	21
۱۵	جمعه	22

دینی بەیرەملەر آیلی.

یال ئیتوکونلەری یولدزلی.

یگرمی برنچی ئوکتەبردەن نویەبر باشینە قدر

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٦—٤٢	٦—٥٨	٤—٤٧	٤—٣٩	١٠—٩	٩—٣٢

مسجدلەرگزنى ساده، شهرلەرگزنى زينتلى قيلگز. حضرت پيغمبر.

دنیاده هەر نەرسەنك ئوزینه گوره بر فائدەسی بار. باری تیك شوندان فائدەلەنه بلورگەگنه كیرەك. نادان خلق ئوزیمه قارشی توشدیلەر وە هەر وقت غیبتم بیله مشغول بولدیلار، اما مین شوشی ئیش سببلی ئوزمنی تربیه ئیتدم، ذهنمنی ئیشلەتدم. خاترم ئوتکرلەندی، نشاطم آرتدی، فائدەلی أثرلەر یازدم. ئەگەر دشمانلارم حمیتمنی قوزغاتماغان، ناموسیمه تیمەگەن بولسالار، بو ئیشلەرنی ئیشلەو منگه نصیب بولماس ئیدی.

ابن حزم.

زمان بر تابقر مینی. کویندرسه، ئیکنچیسنده مینی سویندرەدر، منگا بر آورلق کیله ئیکەن، بیگللگیده کیلەدر. کونلەرنك هەربرسی ئوچون مینم بر عادتم بار: آورلق کیلگەنده، عادتم صبر ئیتو بولسه، مینی سویندرگەندەده شکر ئیتودر. زمان منگا آورلق کیترسه، مین بیك نقلاب چدارغا تلیم. چونکی هەر دوام ئیتمی تورغان آورلق ألبته بیتگلدر. ئیندی مینی سویندره ئیکەن آلای آرتق شادلانوبده کیتمیم، چونکی دوام ئیتمەگەن هەر بر سوینچ اول قدر شادلقنی تورمیدر.

حضرت علی (رض).

هجری ١٣٤٥ | مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی | میلادی ١٩٢٦

ربیع الاخر | ئوکتەبر

٣٠ | ٣١

دینی تقویم

١٦	شنبه	23
١٧	یکشنبه	24
١٨	دوشنبه	25
١٩	سهشنبه	26
٢٠	چهارشنبه	27
٢١	پنجشنبه	28
٢٢	جمعه	29

دینی بەیرەملەر آیلی.

یال ئیتو کونلەری یولدزلی.

یگرمی برنچی ئوکتەبردەن نویەبر باشینه قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٦—٤٢	٦—٥٨	٤—٤٧	٤—٣٩	١٠—٩	٩—٣٢

بتیملەرنڭ ماللاری برلە سەودا قیلغڭزکی، آنی زکات آشاب بترمەسون.
حضرت پیعمبر.

برەو بردەن بر اوغلینڭ وفات بولوی ئوچون صوڭ درجەدە قایعرا بولعان. آنڭ یاقن دوستلارندان برسی کیلوب: «شاکر آغای میڭە بیك ماتور آلتون ساعتبنی بیرب تورغان ئیدی. مین اول ساعت برلە فائدەلەنو ئوستینە، ماتورلعی برلەدە راحتلەنە ئیدم. کیچەگنەك اول میڭا کیلدیدە شول ساعتنی آلوب کیتدی، بوئشکە بزنڭ کوڭلبزصندی. ئیندی نیچك بولسە، شول ساعتنی یاڭادان میڭا آلوب بیرونڭ یولینی ئوگرەتە آلماسڭمی؟» دیدکدە، قایعیلی آدم: «نیچك ئیتوب سیڭا اول کشینڭ ساعتینی قایتاروب بیرر گە؛ بلمیم، آڭارغە یول تابلماسدر» دیدی. دوست: «اللەتعالی سزگە بر اوعل بیروب تورغان ئیدی، ئیندی وقتی بیتکەچ اول آنی قایتاروب آلدی. سز ئیندی نی دیب اوغلڭز ئوچون بو قدر قایعراسز؟» دیدی وە قایعلی آدمنڭ قایعیسی شول کوندەن شادلقعە ئەورلوب، طنچلق برلە عمرینی اوزدرر بولدی.

زماننڭ کونلەری ئوچ بولوب: اوزغان کوندرکی، کیری قایتمی؛ سین آندا بولعان کوندرکی، اول دوام ئیتمی؛ کیلەچەك کون بولسا، آنڭ نیچك بولاسینی وە آنڭ کشیلەری کم ئیکەنینی سین ئەلدەبلمیسڭ.
حضرت علی (رض).

میلادی ۱۹۲٦	مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی	هجری ۱۳٤٥
اوکتابر ـ نویابر	# دینی تقویم	ربیع الاخری
۳۱ ۳۰		۳۰

۲۳	شنبه	30
۲۴	یکشنبه	31
۲۵	دوشنبه	1
۲٦	سهشنبه	2
۲۷	چهارشنبه	3
۲۸	پنجشنبه	4
۲۹	جمعه	5

دینی بەیرەملەر آیلی.

یال ئیتوکونلەری یولدزلی.

برنچی نویەبردەن اون برینە قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۷—۵	۷—۱۷	٤—۲۲	٤—۱۰	۹—۲۰	۹—۵۳

قلبڭ يومشاب. حاجتلەرڭ ئوتەلوىى تلبسگمى؟ آلاى بولسا، يوقسلغەمرحمت قىل. آنڭ باشندىن صبپاب ئوزڭ آشاغان آشدان آنىدە آشات. كوڭلڭ يومشاب، حاجتڭە ئيرشرسڭ،

حضرت پيغمبر.

توپاس.

نادان وە توپاس آدملەرنڭ برسى سقراط حكيمگە: «سين ئوزڭنڭ فقير وە توبەن نسلڭنى ئيسكە آلوب، حاضرگى بيوك وە بوغارى درجەدە تورووڭا بردە عەرلەنمبسڭمى؟» ديدگندە، اول «يـوق» درستنگنە ئەيتكەندەسين بيگرەك اوىالورغە تيوشسڭ. چونكى سين آتاقلى‌و زور نسلنى توبەن توشروب، آنى‌خور ئيتدڭ مين ئيسە توبەن وە اسمسز بر نسلنڭ بوغارى كوتەرلوب، بتون دنيادە شهرت آلوينە سببچى بوللم» ديمشدر.

نادان آلتى نورلى‌طبيعتى برلە بلنەدر: هەركمگە ئشانو، فايداسزغە سويلەو، سببسز آچولانو، اورنسزغە بيرو، هەركمگە سبنى آچو، دوست برلە دشماننى آيورا آلماو.

احنف بن قيس.

هجری ۱۳۴۵ مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی میلادی ۱۹۲۶

ربیع الاخر-جمادی الاولی نویەبر

۳۰ ۳۰

دینی تقویم

۳۰	شنبه	6
۱	یکشنبه	*7
۲	دوشنبه	*8
۳	سهشنبه	9
۴	چهارشنبه	10
۵	پنجشنبه	11
۶	جمعه	12

دینی بەیرەملەر آیلی.

یال ئیتو کونلەری یولدزلی.

۸ نچی نویەبر پرولیتاریات انقلابی کونی، باشقرد عسکرینڭ لینین‌غراد فرونتنده دشماننی قطەی بیگوی.

۸ نچی نویەبردە باشقردستان جمهوریتنڭ اعلانی کونی.

اون برنچی نویەبردەن یگرمی برینه قدر.

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٧—٢٦	٧—٣٧	٤—١	٣—٥٥	٨—٣٨	٨—١٣

جمعه جمادی الاولی باشی.

مؤمننىڭ فراستىندان صاقلانىڭىز، چونكىكى اول اللهنىڭ نورى بىرله قارايدر،

حضرت پيغمبر.

حضرت عثمان كيچەلەردە طهارت صويىنى ئوزى حاضرلى ئيدى. بر آدم: «ئەى خليفە نى ئوچون بو ئيشنى خادملرگىزدەن بريىنە قوشميسز؟» ديدكدە، حضرت عثمان: «كوندزدە كيچەدە خدمت ئيتدرسەڭ، آلارغە ظلم بولور. كيچەلەردە يال ئيتسونلر» ديب جواب بيرمشدر.

بيلك درس معارف اوقو نور هر و رقندە،
يارب! نەگوزەل مكتبدر «مكتب عالم».

مرحوم ضيا پاشا.

هجری ۱۳٤۵ | مسلمانلارنڭ مركز دینیه نظارتی | میلادی ۱۹۲٦

جمادی الاولی | نویەبر

دینی تقویم

۲۹ | ۳۰

۷	شنبه	13	دینی بەیرەملەر آیلی
۸	یکشنبه	14	
۹	دوشنبه	15	یال ئیتو کونلەری یولدزلی.
۱۰	سهشنبه	16	
۱۱	چهارشنبه	17	
۱۲	پنجشنبه	18	
۱۳	جمعه	19	

اون برنچی نویەبردەن برینه قدر

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۷--۲٦	۷--۳۷	٤--۱۰	۳--۵۵	۸--۳۸	۸--۱۳

يوزگه صوغودان صاقلانگز. حديث شريف.

صبر.

مراق کشیلەرندەن برەویگرمی بللاب علم تحصیل ئیتکەن صوگندە، ئوینە قاینوب بارشلی بر قارتنڭ ئوینده تونا‌ق بولا. قارت آگارغە: «ئیکی یل قدرمینده خدمت ئیتسەڭ، مینده دنیاڭ ئوچون بیك کیرەکلی برنەرسە ئویرەتب بیەررمن» دیگەچ، اول رضا بولوب قارتده قالا. ئیکی یل ئوتکەچ، قارت: «هەروقت صبر ئینوچەن بول» دی. شاگرد قارتنڭ بوسوزینە بیك کیفی کیتوب، ئوینە قایتوب کینە. کیچ برله ئوینە قایتب بینسە، نی کوزی بر له کورسون، ئوز خاتوننڭ بەش بربگت برله ویناب اوتورغانینی کورە. بیلنده گی خنجرینی آلوب، ئوچ آلورغە حاضرلەنگەندە، ئیسنە ئیکی یل خدمت برابرینە قارتدان ئویرەنگەن «صبر» سوزی کیلوب توشە. ئیشکنی دوبردە توگە، ئەلیگی بەش بگت تیرەزەدەن «کم بار؟» دیب صوری. شاگرد: «آچ، بوئوینڭ ئیەسی» دیب جواب بیرویندە، خاتون: «آی، اوغلم! ئیشکنی تیزرەك آچ، آناڭ قایتدی» دیوینە، شاگرد تیگی بگتنڭ ئوزبالاسی ئیکەنینی آگلاب، قارتقە صبر ئیتەرگە چنقدرغانی ئوچون عمر بوییندە رحمت اوقومشدر.

هجری ۱۳٤٥ — مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی — میلادی ۱۹۲٦

جمادی الاٴولی ۲۹ — نویەبر ۳۰

دینی تقویم

۱۴	شنبه	20	دینی بەیرەملەر آیلی.
۱۵	یکشنبه	21	
۱٦	دوشنبه	22	بال ئیتو کوبلەرێ بولدزلی.
۱۷	سهشنبه	23	
۱۸	چهارشنبه	24	یگرمی برنچی نویەبردەن دیکەبر باشینه قدر.
۱۹	پنجشنبه	25	
۲۰	جمعه	26	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۷—٤٦	۷—٥٤	۳—٤٤	۳—٤۳	۸—۱	۷—٤۹

ئیکی بردەن، ئوچ ئیکیلەن، دورت ئوچدەن خیرلیرەکدر. سزکوبچیلك بىرلە بولمغزکی، الله تعالى بیلم امتمنی فقط توغریلقغە غنا جبنا یاچدر.
پیغمبریز.

عبدالملك مشهورشاعر نصیب غە: «شراب ئچوب کیفلەنمیسگەمە؟» دیدگندە، نصیب: «ئەی امیر! کوزم ذرنلی، ئوسنم باشم توزانلی، ئوزم کومرکبی قارا، ساتسالار برتینلك قیمتم یوق. سزنك مجلسگزگە فقط عقلم سببندە نەگە کرە آلدم. ئیندی بختمە سبب بولغان نەرسەگە جنایت ئینە آلمیم. مینی اوشبو ئشدەن عفو قیلگز ومعذور کورگز» دیمشدر.

حضرت عمر باشینی بوگوب اوتورغان بریگتنی کوروب: «ئەی قارنداش! باشگنی کوتەر، صوفیلق باشدە توگل، بەلکی قلبدەدر. سزلەر دیننی ترگزوچیلەر توگل، بەلکی دیننی ئوتروچیلەرسگز» دیمش.

خطبەلارگز قسقا، فقط معنالی وکوب فایدالی بولسون.

حضرت ابوبکر (رض).

هجری ١٣٤٥ — مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی — میلادی ١٩٢٦

جمادی الاولی — نویه‌بر - دیکه‌بر

دینی تقویم

٢٩ — ٣٠ ٣١

٢١	شنبه	27	دینی به‌یره‌مله‌ر آیلی.
٢٢	یکشنبه	28	
٢٣	دوشنبه	29	یال ئیتوکونله‌ری یولدزلی.
٢٤	سهشنبه	30	
٢٥	چهارشنبه	1	برنچی دیکه‌بردن اون برینه قدر.
٢٦	پنجشنبه	2	
٢٧	جمعه	3	

قویاش چغا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
٨—٤	٨—٨	٣—٣٠	٣—٣٧	٧—٢٩	٧—٢٩

مظلومنڭ الله تعالی گه ئیتك سویکلیسی، أزبولساده دوام ئیتگه‌نیدر پیغمبربز.

حضرت ابوبکر (رض.) وفاتی وقتنده قزی حضرت عائشه (رضها) نی چاقروب: «ئه‌ی قـزم! میـن وفات بولغاچ مالمزنڭ حسابینی قارا. خلیفه بولغاندان صوڭ مالبز آرتقان بولسه، شونی همه‌ه بیت المالدان آلونغان آقچه‌غه کیلگه‌ن نه‌رسه‌له‌رنی وه ئوستمده‌گی شوشی کیومنی ده‌میندەن صوڭغی خلیفه‌گه تابشر؛ مسلمانلارنڭ خدمتله‌ری برله شغلله‌نگه‌نده آلار برله فائده‌له‌ندك؛ شول یېته‌ر» دیگه‌ن. اول دنیادان کیتکه‌چ أوشبو نه‌رسه‌له‌ر ئیکنچی خلیفه عمر (رض.) گه تابشرلغاچ، حضرت عمر مبارك کوزله‌رنده‌ن بۇرتوك بۇرتوك یه‌شله‌رینی آغزوب: «الله‌تعالی ابوبکرگه رحمت ئیتسون. سوزئه‌یترگه هیچده اورون قالدرماغان. ئیندی ئشله‌ر بولای بولغانده آندان صوڭغی خلیفه‌له‌ر ئـوچـون آنسات تـوگل» دیمشلر.

ممکن اولدقچه چالشدم محنتی ذوق ئیتمه‌گه؛
عمرمی دمله‌کچردم، عمله مشغول اولمادم.
حبس وتضییقڭ دخی أنواعینی کوردمسه‌ده....
حمدلله کندی وجدانمده مسئول اولمادم.

اشرف بك.

هجری ۱۳٤٥ — مسلمانلارنڭ مرکز دینیه نظارتی — میلادی ۱۹۲٦

جمادی الاولی-جمادالاخری — دیکابر

دینی تقویم

۳۰ ۲۹ ۳۱

۲۸	شنبه	4
۲۹	یکشنبه	5
۱	دوشنبه	6
۲	سه‌شنبه	7
۳	چهارشنبه	8
٤	پنجشنبه	9
٥	جمعه	10

دینی بەیرەملەر آیلی.

برنچی دیکابردەن اون برینه قدر.

قویاش چقا		قویاش باتا		کون اوزونلغی	
قازان	اوفا	قازان	اوفا	قازان	اوفا
۸—٤	۸—۸	۳—۳۰	۳—۳۷	۷—۲۹	۷—۲۸

دوشنبه جمادی الاخری باشی.

اللەتعالیگە بولغان جهادنڭ ئبڭ سویکلیسی، ظالم تورەگە قارشی ئەیتلگەن حق سوزدر.
حضرت پیغمبر.

حضرت عمر برقارت ذمی (اسلام حکومتندە یەشەیدە، اسلام قبول ئیتمەگەن کشی) نڭ مسجد آلدندە صدقە صو-راشوب تورغانینی کوروب: «سینڭ حقڭدە عدالت وانصاف ئیتمەگەنبز. یەش وقتڭدە نالوغ تولەتوب، قارت کونڭدە سینی ئەرەم ئیتکەنبز، آعتبارسز قالدرغانبز» دیگەن، هەمدە خزینەدەن تورمشینە یتەرلك ياردەم بیروب تورمشدر.

دنیا ئیکی حالدەن عبارتدر: آورلق وە یڭللك؛ دەخی ئیکی ساوتدرکی نعمت وە بلا برلە تولیلاردر. اوستە و تربیەلی یگتکە دنیا خیانت ئیتسەدە، اول خیانتکە قارشی صبر ئیتو هەر وقت آنڭ قولندادر. میڭا برەر نۆرلی‌بلا و قضا ئیرشەسی بولسا، مین آورلقلارغە قارشی نق طاش شیکللیمن. تجربەم برلە بلەمنکی، نەدە نیعمتلەر وە نەدە بلالار دائم توگللەردر.
حضرت علی (رض).

ئۈبلەرنىڭ الله‌تعالى گە ئېيك سويكلىسى، ئچندە بنيم حرمت ئېنلگەن ئۈبدر پيغمبربز.

مبالغه.

بر اوزون ساقاللى كيمسه ميرزا بابرگه كېلوب: «عشرچيلەرگز اون باتمان بغدايىنى يوز باتمان حسابلاب عشر آلديلار» ديدگنده، ميزبابر: «اون قاداقلاب ساقالك برله يالڭان سويلەودەن اويالميسگمى؟ اون باتمان بغدايىنى كم يوز باتمان ئيسەبلەسين‌دى» ديب آچولانا باشلاغاچ، اوزون ساقاللى كشى: «افندم! ميرزا بابر حضرتلارى مينم ييدى سيگز مثقاللى ساقالمنى اون قاداق ئيتوب ئيسەبلەسه، تورەلەرينڭ اون باتمان بغدايىنى يوز باتمان ئيتوب چامالاو-لارنده شبهه ئيتەرگه اوروڭ قالمى ايندى» ديمش. بوسوزدەن كيفى كيلگەن ميرزا بابر، اوشبو ئشنى ياكادان‌نقلاب تيكشرورگه قوشمشدر.

نادانلقده آنڭ ئيبەسى ئۈچۈن ئولومدەن‌ئلك بر ئولوم باردر. آلارنڭ گەودەلەرى قبردەن ئلك قبرلەردر. بروو علم برله تريلتلمەگەن بولسه، اول ئولكدر. وه آنڭ ئۈچۈن قيامت كونينه قدر ترلو بوقدر.

حضرت على (رض).